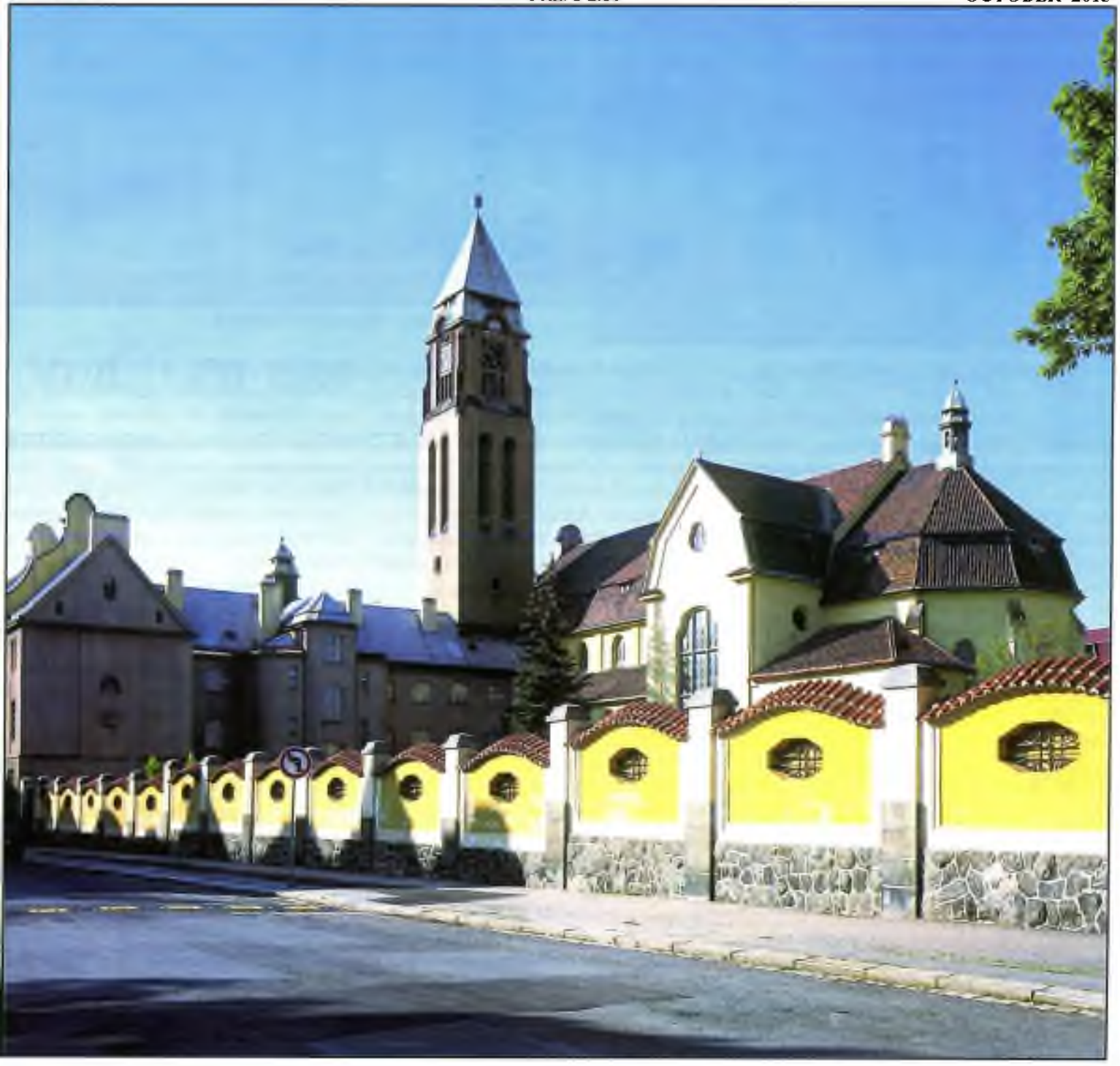
HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 10/2015 Cena $ 2.50 OCTOBER 2015

Kostel Panny Marie Růžencové v Plzni

Kostel Panny Marie Růžencové v Plzni se nachází v centru Jiráskova náměstí, které je jedním z ústředních bodů plzeňského Východního předměstí zvaného Slovany. Kostel je součástí kláštera dominikánů a celý areál je kulturní památkou.

Prvním milníkem pro vznik komplexu je rok 1910, kdy od 1. května začala na základě výnosu Ministerstva kultury a vyučování ze dne 28. 1. 1908 fungovat v Plzni historicky druhá farnost, která se rozkládala v jižní části města a dále východně přes čtvrť Lobzy až k Rokycanské ulici. Správa této farnosti byla svěřena dominikánům, což znamenalo jejich návrat do Plzně po 124 letech.

Vlastní stavba kostela Panny Marie Růžencové byla zahájena po dvou letech příprav 1. května roku 1912. Plány vypracoval architekt Antonín Möller, stavitel z Varnsdorfu, stavbu prováděl architekt Eduard Sochor z Prahy. Nejprve byly vykopány základy pod věž, vybetonovány základy pod kostelní pilíře a vyzděny ostatní základy. 15. srpna roku 1912 byl za velké účasti lidu posvěcen základní kámen v presbytáři. V listopadu roku 1912 byly již betonovány stropy kostela a stavěny krovy. Přes zimu byly práce přerušeny a opět obnoveny na jaře roku 1913. Práce pokračovaly tak rychle, že 15. května roku 1913 byl stavěn krov na klášteře a 25. července téhož roku byl vztyčen kříž na věži kostela. Celá novostavba byla odevzdána svému účelu dne 30. října roku 1913, kdy kostel posvětil arcibiskup pražský Lev kardinál Skrbenský za obrovské účasti lidu. První mše svatá zde byla sloužena dne 1. listopadu roku 1913. Na hlavním oltáři byl jen svatostánek, na bočních jen oltářní kameny. Kostel byl ještě bez lavic.

Kostel je zbudován ve stylu modernizované basiliky s prvky německé moderny a pozdní secese. Je trojlodní s příčnou lodí a kaplovými přístavbami. Prostřední loď je oddělena od bočních mocnými sloupy, které nesou postranní galerie a rozšiřuje se v příčnou loď, do níž ústí 12 metrů široký presbytář. Ten

Hlavní oltář kostela Panny Marie Růžencové

je vyvýšený o 4 stupně nad loď kostela. Kostel je dlouhý 55 metrů, příčná loď je široká 24 metrů. Výška kostela od podlahy ke kazetovému stropu je 13 metrů.

V kostele je celkem 5 oltářů. Nad svatostánkem hlavního oltáře je sousoší Panny Marie Růžencové. Na tomto sousoší pod sochou Panny Marie klečí proti sobě dva největší světci dominikánského řádu – zakladatel řádu sv. Dominik a papež sv. Pius V. Nad celým oltářem se pne baldachýn. Uměleckým dílem je svatostánek, který je zdoben reliéfy dvou klečících andělů, klasů a révy, tepanými ručně z mědi a pozlacenými, podle návrhu bratra Pantaleona z řádu benediktinského v Emauzích. Po stranách jsou dva oltáře – Božského Srdce Páně a sv. Josefa, které byly pořízeny r. 1923. Na oltáři sv. Josefa jsou novější sochy sv. Václava a sv. Ludmily z lipového dřeva, polychromované a zlacené od firmy Charvát z Kutné Hory. Na oltáři Božského Srdce Páně jsou sochy svaté Zdislavy a blahoslaveného Česlava z roku 1949, kdy je 22. května posvětil P. Ambrož Svatoš. Křížová cesta a zpovědnice jsou z roku 1914, kazatelna je z roku 1930.

Vnější dominantou kostela je věž vysoká 57 metrů. Je opatřena hodinami z roku 1923 a jsou na ní tři zvony, které nesou jména Tomáš (1913), Václav (1952) a Josef (1955).

Architektonicky velmi hodnotný kostel s klášterem postavený pod vlivem německé moderny a doznívající secese byl 7. 4. 1999 prohlášen za kulturní památku. V rámci plzeňského urbanismu představuje areál kláštera dominikánů mimořádně významný celek.

Otcové dominikáni se starají o to, aby ve zdejší farnosti bylo skutečně živé společenství věřících. Kromě klášterní komunity se zde setkávají také členové třetího řádu sv. Dominika. Denně se zde celebruje několik mší svatých, je zde stálá zpovědní služba a každý den se také slaví latinská mše svatá podle misálu z r.1962.

Foto na titulní straně:
Kostel Panny Marie Růžencové s klášterem dominikánů v Plzni

Svatá Maria,

duchovní růže vkořeněná v milosti Boží
naplněná bázní Boží již jako útlé poupě
v panenské čistotě a nevinnosti rozvinutá
květy všech ctností ozdobená
purpurem Boží lásky vyznamenaná
trním bolesti opatřená
růže nejušlechtilejší
růže nejlíbeznější
královno růžence
bojovnice nepřemožená
vítězko slavná
orodovnice milosrdná
prostřednice mocná
pomocnice dobrotivá
útočiště hříšníků
potěšení zarmoucených
posilo trpících
uzdravení nemocných
vítězství bojujících
matko dobré rady
šiřitelko pravé víry
hubitelko bludů
naděje v životě i smrti
posilo duší v očistci

oroduj za nás

abychom dávali svým bližním najevo křesťanskou lásku
abychom nereptali v čase nedostatku proti Bohu
abychom plnili svědomitě Boží i církevní přikázání
abychom pokáním získali zpět
hříchem ztracené milosti Boží
abychom opravdově litovali svých hříchů
abychom statečně bojovali
proti tělu a nezřízeným žádostem
abychom se nenechali zaslepit hříšnou sebeláskou
abychom trpělivě snášeli obtíže svého stavu a povolání
abychom byli spaseni skrze umučení a smrt Krista Pána
abychom se po skončeném pokání
nevraceli k předešlým hříchům
abychom v hodině smrti pamatovali na soud a věčnost
abychom zachovali ve svém těle
v čistotě chrám Ducha Svatého
abychom po pozemské cestě šťastně skonali
abychom s tebou mohli být účastni nebeské slávy

Modleme se:

Bože, Tvůj jednorozený Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho? co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Martin Weis – Mariánské zrcadlo

Památka Panny Marie Růžencové 7. října

Slavení této památky (původně P. Marie Vítězné) ustanovil od roku 1572 papež Pius V. ve výroční den vítězství křesťanů v boji s Turky u Lepanta. Dne 7.10. 1571 došlo k rozhodující námořní bitvě mezi islámem a křesťanstvím.

Dějinný pohled na situaci říká, že Turci od počátku XV. stol. vládli velké části Balkánu. V r. 1453 se zmocnili Konstantinopole, kterou přejmenovali na Istanbul a chrám Hagia Sofia změnili v mešitu. Počátkem 16. století si Turci podrobili Přední východ a s podmaněním benátského Kypru, v r. 1571, ovládala osmanská říše celý východní středozemní prostor. Muslimové, kteří uchvacovali křesťanské země, se na křesťanech dopouštěli ukrutností a mnohé odváděli do otroctví. Z podnětu papeže Pia V. byla vytvořena protiturecká Liga, kterou 20.5. 1571 spolu s nim podepsal španělský král a Benátská republika. Velitelem se stal španělský princ don Juan de Austria. Turků byla početná převaha. Za této velmi vážné situace pomohla modlitba růžence, ke které všechny křesťany vyzval papež Pius V.

U řeckého pobřeží v ústí zálivu u Lepanta se na začátku října střetly dvě flotily o počtu 500 lodí (křesťanských lodí bylo 111 benátských, 81 španělských, 12 papežských a 5 Maltézských rytířů) a asi 200 000 mužů. Ve vítězném boji zahynulo celkem na 40 000 mužů. Šlo o velmi významnou porážku Turků. Památka, která se začala slavit, byla už r. 1573 přeložena na první říjnovou neděli. Na celou církev byla rozšířena v r. 1716 po vítězství nad Turky u Petrovaradina (v Jugoslávii). Při potvrzení svátku v r. 1883 papež Lev XIII. přidal do litanií invokaci "Královno posvátného růžence." Slavení svátku je od r. 1913 ve výroční den vítězství u Lepanta.

LITURGICKÁ ČTENÍ

29.neděle v mezidobí - 21. října 2015

1. ČTENÍ - Iz 53, 10-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodinu se zalíbilo zdrtit svého Služebníka utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny.

2. ČTENÍ - Žid 4, 14-16

Čtení z listu Židům.

Bratři! Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držme svého vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a nalezli milost, kdykoli potřebujeme pomoci.

EVANGELIUM - Mk 10, 35-45

Slova svatého evangelia podle Marka.

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil, oč tě požádáme." Odpověděl jim: „Co chcete, abych pro vás udělal?" Řekli mu: „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici." Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?" Oni mu odpověděli: „Můžeme!" Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete, a v křest, ve který já budu ponořen, ponořeni budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno." Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům a velmoži dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny."

30.neděle v mezidobí - 28. října 2015

1. ČTENÍ - Jer 31, 7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Tak praví Hospodin: „Oslavujte Jakuba, jásejte nad prvním z národů, ať je slyšet váš jásot: Zachránil Hospodin svůj národ, zbytky Izraele! Hle, přivedu je nazpět ze severní země, shromáždím je od končin země; slepí a kulhaví budou mezi nimi, spolu se ženami v naději a nedělkami; veliký zástup bude těch, kteří se sem vrátí. Přicházejí s pláčem, ale útěchou je doprovázím; přivedu je k vodním proudům přímou cestou, na níž neklopýtnou. Stal jsem se totiž Izraeli otcem, Efraim je mým prvorozencem."

2. ČTENÍ - Žid 5, 1-6

Čtení z listu Židům.

Každý velekněz je brán z lidu a bývá ustanoven pro lid v jeho záležitostech u Boha, aby podával dary a oběti i za hříchy. Protože sám je stejně podroben slabosti, je schopen cítit s chybujícími a bloudícími. A proto musí podávat oběti za hřích sám za sebe jako za ostatní lidi. Nikdo si však nemůže tu důstojnost vzít sám, nýbrž musí být povolán od Boha jako Árón. Tak si ani Kristus nepřisvojil slávu velekněžství sám, ale dal mu ji ten, který mu řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil, jak říká i na jiném místě: Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchizedechova.

EVANGELIUM - Mk 10, 46-52

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když Ježíš a jeho učedníci s velkým zástupem vycházeli z Jericha, seděl u cesty slepý žebrák - Timaiův syn Bartimaios. Jakmile uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, začal volat: „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!" Mnozí ho okřikovali, aby mlčel. On však křičel ještě víc: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho!" Zavolali tedy toho slepce a řekli mu: „Buď dobré mysli, vstaň, volá tě!" On odhodil plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi. Ježíš se ho zeptal: „Co chceš, abych pro tebe udělal?" Slepec odpověděl: „Mistře, ať vidím!" Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila!" A ihned začal vidět a šel tou cestou za ním.

Slavnost Všech svatých neděle 1. listopadu 2015

1. ČTENÍ - Zj 7, 2-4.9-14

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem, jak od východu slunce vystupuje jiný anděl. Držel v ruce pečetidlo živého Boha a zvolal silným hlasem na ty čtyři anděly, kterým bylo dáno škodit zemi i moři: „Neškoďte zemi, ani moři, ani stromům, dokud nepoznamenáme na čele služebníky našeho Boha!" A uslyšel jsem, kolik bylo těch poznamenaných: sto čtyřiačtyřicet tisíc ze všech kmenů izraelského lidu. Potom se podívám, a hle - veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, odění bílým rouchem, s palmami v rukou a volali mocným hlasem: „Za svou záchranu vděčíme našemu Bohu, který sedí na trůně, a Beránkovi!" Všichni andělé, kteří stáli okolo trůnu, starců a čtyř bytostí, padli na tvář před trůnem, klaněli se Bohu a volali: „Amen. Chvála, sláva, moudrost, díky, čest, moc a síla přísluší našemu Bohu na věčné věky! Amen." Tu na mě promluvil jeden ze starců a zeptal se mě: „Kdo jsou tihle zde v bílém rouchu a odkud přišli?" Odpověděl jsem mu: „Můj pane, to víš ty." Řekl mi: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi."

2. ČTENÍ - 1 Jan 3, 1-3

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Hleďte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je. Každý, kdo skládá tuto naději v něho, uchovává se čistý, jako on je čistý.

EVANGELIUM - Mt 5, 1-12a

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu."

32.neděle v mezidobí - 11.listopadu 2012

1. ČTENÍ - 1 Král 17, 10-16

Čtení z první knihy Královské.

Prorok Eliáš šel do Sarepty. Přišel k bráně města, a hle - jedna vdova tam právě sbírala dříví. Zavolal ji a řekl: „Prosím, dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil." Když mu pro ni šla, zavolal na ni: „Vezmi s sebou také kousek chleba!" Ona odpověděla: „Jako že je živ Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeného, ale jen hrst mouky v hrnci a trochu oleje ve džbánu. Právě sbírám pár kousků dřeva, pak půjdu a upeču z toho sobě i svému synu. Najíme se a umřeme." Eliáš jí řekl: „Buď bez starosti, jdi a udělej, jak jsi řekla. Nejdřív z toho upeč mně malou placku a přines mi to, pak půjdeš a upečeš sobě a svému synu. Neboť tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Nevyprázdní se hrnec s moukou a neubude ve džbánu s olejem až do dne, kdy Hospodin sešle déšť na zemi!" Ona tedy šla a udělala podle Eliášových slov a jedla ona, on i její syn po drahný čas. Z hrnce se mouka nevyprázdnila a ze džbánu oleje neubývalo podle Hospodinova slova, které promluvil skrze Eliáše.

2. ČTENÍ - Žid 9, 24-28

Čtení z listu Židům.

Kristus nevešel do svatyně, zbudované lidskýma rukama, která je jenom napodobeninou té pravé, ale do samého nebe, aby se teď staral o naše záležitosti u Boha. A není třeba, aby víckrát obětoval sám sebe, jako velekněz vchází do velesvatyně rok co rok s cizí krví, jinak by byl musel trpět už mnohokrát od stvoření světa. Ale zjevil se teď na konci věků jednou provždy, aby svou obětí odstranil hřích. A jako je lidem určeno, že musí jednou umřít, a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v oběť, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objeví se podruhé - ne už pro hříchy - ale aby přinesl spásu těm, kteří na něho čekají.

EVANGELIUM - Mk 12, 38-44

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš učil zástupy: „Varujte se učitelů Zákona! Chodí rádi v dlouhých řízách, mají rádi pozdravy na ulicích, první sedadla v synagogách a čestná místa na hostinách; vyjídají vdovám domy pod záminkou dlouhých modliteb. Ty stihne tím přísnější soud." Potom se posadil proti chrámové pokladnici a díval se, jak lidé dávají do pokladnice peníze. Mnoho boháčů dávalo mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a dala dvě drobné mince, asi tolik jako pár halířů. Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí."

33.neděle v mezidobí - 15.listopadu 2009

1. ČTENÍ - Dan 12, 1-3

Čtení z knihy proroka Daniela.

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, jaký nebyl od té doby, kdy povstaly národy, až do té doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude zapsán v knize. Probudí se mnozí z těch, kteří spí v zemi prachu, jedni k věčnému životu, druzí k potupě, k hanbě navěky. Kteří byli poučeni, budou zářit jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy.

2. ČTENÍ - Žid 10, 11-14. 18

Čtení z listu Židům.

Každý jiný kněz stojí denně ve službě a znovu a znovu přináší stejné oběti, které však vůbec nemají sílu, aby zahladily hříchy. Avšak Kristus podal za hříchy jednu jedinou oběť a pak se navždycky posadil po Boží pravici a teď už jen čeká, 'až mu budou jeho nepřátelé položeni k nohám jako podnož'. Jedinou obětí totiž přivedl k dokonalosti navždy ty, které posvětil. Kde je však odpuštění hříchů, není už třeba oběti za hřích.

EVANGELIUM - Mk 13, 24-32

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům: „V těch dnech, po velkém soužení, se zatmí slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje. A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. Poučte se z přirovnání o fíkovníku! Když se už jeho větve nalévají mízou a nasazují listy, poznáváte z toho, že léto je blízko. Stejně tak, až uvidíte, že se to děje, poznáte, že je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám: Toto pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec."

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. září 2015

Politické události

Zemřel první polistopadový rektor UK a někdejší mluvčí Charty 77 Radim Palouš

Ve věku 90 let zemřel ve čtvrtek 10.září emeritní rektor Univerzity Karlovy, Prof. PhDr. Radim Palouš, dr. h. c. mult.," který působil v osmdesátých letech jako mluvčí Charty 77, po revoluci spoluzakládal Občanské fórum a stal se prvním rektorem Univerzity Karlovy po roce 1989.

Radim Palouš byl filozof, pedagog a komeniolog. Narodil se 6. listopadu 1924 v rodině novináře a aktivního sportovce. V roce 1948 absolvoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v oboru filozofie. Studoval pod Janem Patočkou. Dále vystudoval chemii na Přírodovědecké fakultě Vysoké školy pedagogické. Zpočátku působil jako středoškolský profesor a v roce 1957 dostal místo asistenta analytické chemie. Zabýval se dílem Jana Amose Komenského a moderní vyučovací technikou. Pro své politické přesvědčení byl v 50. letech pronásledován a postihován a pak znovu v období po sovětské vojenské okupaci v roce 1968. Stal se jedním z prvních signatářů Charty 77, jejím mluvčím byl v období 1982 až 1983. Spoluzaložil Československý helsinský výbor a Hnutí za občanskou svobodu. V listopadu 1989 také spoluzakládal Občanské fórum. Účastnil se a sám organizoval ilegální filozofické semináře. Dále editoval samizdatové publikace jako Nové cesty myšlení. Za normalizace musel opustit pedagogickou práci. Živil se pak jako topič nebo soustružník. Po sametové revoluci se na čtyři roky stal rektorem Univerzity Karlovy a podílel se na její obnově. Poté se stal emeritním rektorem UK. Po revoluci přednášel na řadě univerzit v zahraničí. Mnohé z nich mu posléze udělily čestný doktorát (dr. h. c.): Pittsburg 1990, Omaha 1990, Krakov 1991, Lichtenstein 1991, York 1992, Betlehem 1992, Edinburgh 1993 a Soul 1993. Palouš napsal stovky vědeckých prací a článků z filozofie, pedagogiky, filozofie výchovy a obecné didaktiky. Publikoval v Česku i v zahraničí. Mezi jeho díla patří Komenského Boží svět (1992), Rokování o roku (1994), Totalismus a holismus (1996), Světověk a Časování (2000), Ars Docendi (2004), O globalizaci (2005) či Heretická škola (2008). Za svoji práci získal Palouš řadu ocenění, například Cenu ČSAV (1990) nebo Řád Tomáše Garrigua Masaryka za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva (1997).

Palouš byl 65 let ženatý, s manželkou Annou se jim narodili dva synové - Martin, chartista, pedagog, diplomat a bývalý velvyslanec v USA, a Jan, který je astrofyzikem.

Univerzita Karlova byla založená v roce 1348 a patří mezi nejstarší světové univerzity. Instituce má přes 7 800 zaměstnanců, z toho téměř 4 300 akademických a vědeckých pracovníků. Na UK studuje víc než 52 000 studentů. V bakalářských studijních programech studuje téměř 20 000 studentů, v magisterských téměř 25 000 studentů a v doktorských 8 000 studentů. Téměř 7 500 studentů jsou cizinci. Univerzitu ročně absolvuje zhruba 9 000 studentů.

Nad Pražským hradem zavlály obří červené trenýrky

Aktivisté ze skupiny Ztohoven vyvěsili v sobotu 19.září na Pražském hradě obří červené trenky, a to na místě, kde se běžně nachází vlajka prezidenta republiky. Kontroverzní skupina Ztohoven, která v minulosti například propašovala „jaderný výbuch" do vysílání České televize tak má za sebou diverzní akci proti Pražskému hradu, respektive prezidentovi Miloši Zemanovi. „Dnes nad Pražským hradem konečně zavlála standarta muže, který se nestydí vůbec za nic," uvedla skupina na svém webu, kde zároveň zdokumentovala, jak na místo prezidentské standarty věší obří spodky. Mluvčí Hradu Jiří Ovčáček ovšem tolik pochopení pro čin skupiny Ztohoven neměl. „Mohu potvrdit, že došlo nejen ke zneuctění státního symbolu, vlajky prezidenta republiky, což je mimochodem trestný čin, ale též ke zneuctění hradu českých králů. Doufám, že policie a státní zastupitelství budou postupovat naprosto nekompromisně, i když se pachatelé budou snažit stylizovat do role obětí," řekl iDNES.cz Ovčáček. Mluvčí se vůči autorům záměny vyjádřil velmi kriticky také na sociální síti Twitter. „Pražská kavárna se fašizuje. Už se neštítí zneuctění státních symbolů a Hradu českých králů, československých a českých prezidentů," uvedl. Pražská kavárna je termín, kterým své názorové oponenty často označuje prezident Miloš Zeman. „Do včerejška jediné období, kdy na Hradě nebyla trvale vyvěšena jen vlajka prezidenta republiky, byla nacistická okupace, kdy nad hradem vlála říšká vlajka." Policie tři muže, kteří v přestrojení za kominíky na střechu Hradu pronikli přes přistavené lešení, zadržela a uvedla, že odcizili prezidentskou standartu. Obvinila je následně z přečinu krádeže a výtržnictví. Hrozí jim za to až dva roky vězení. „Muži ve věku od třiatřiceti do jedenačtyřiceti let v sobotu kolem šesté hodiny odpoledne v přestrojení za kominíky vylezli na střechu Nového královského paláce, kde odtrhli prezidentskou standartu. Na místě je během několika minut zadrželi policisté. Zjistili jsme, že jde o muže, kteří již mají trestní minulost," uvedla mluvčí policejního prezidia Jana Macalíková.

Církev spustila databázi na pomoc uprchlíkům

Česká katolická charita spustila elektronickou databázi, prostřednictvím které mohou lidé či organizace poskytnout pomoc uprchlíkům. Lidé mohou nabízet ubytovací kapacity, materiální pomoc i své služby. „Uprchlíci z válkou zmítaných zemí míří do Evropy, přicházejí vyčerpaní a doslova s holýma rukama. Mnohým z našich spoluobčanů není jejich osud lhostejný a rádi by ke zlepšení neradostného údělu migrantů něčím přispěli," říká Jan Oulík z Charity ČR, která databázi na svém webu zprovoznila. „Databáze je určena široké veřejnosti. Lidé mohou nabízet volné domy i byty - zejména k dlouhodobému pronájmu pro rodiny, kterým bude udělen azyl, či pouze svoji dobrovolnickou výpomoc, třeba s výukou jazyka," uvedl ředitel neziskové organizace Lukáš Curylo. Charita díky víc než 320 místním pobočkám pokrývá území celé republiky. Podnětem k vytvoření elektronického nástroje pomoci bylo prohlášení České

biskupské konference k současné situaci migrantů, které reagovalo na výzvu papeže Františka k solidaritě s uprchlíky. Charita ČR působí v rámci české římskokatolické církve jako odborný garant pomoci migrantům a spolupracuje s představiteli státní správy a samosprávy. Spolu s nadnárodními sdruženími Caritas Internationalis a Caritas Europa se podílí na poskytování finanční i materiální pomoci migrantům v ČR i zahraničí.

Tunel Blanka v Praze se konečně otevřel

V sobotu 19.září před 15. hodinou vjela do pražského tunelu Blanka, jehož cena se vyšplhala na 38 miliard korun, první auta. Původně se tak mělo stát už v roce 2011. Otevírání odstartovaly ve 14 hodin projevy politiků a zástupců stavebních firem. Jako první vystoupila primátorka Prahy Adriana Krnáčová. „Nevěřila jsem, že se tu ještě letos potkáme. Ale když mi dodavatelé slíbili, že to opravdu ještě letos bude, uvěřila jsem," začala svou řeč primátorka. Zároveň se omluvila za to, že otevření neproběhlo dřív. „Protože to neudělali moji předchůdci, udělám to já. Omlouvám se všem Pražanům za všechny nepříjemnosti, které museli při stavbě tunelu snést, a že nebyl otevřen už v roce 2011, kdy otevřen být měl," dodala. Na primátorku navázal její náměstek Petr Dolínek. „V minulosti bylo kolem stavby tunelů tolik pochybení, že si nemůžeme zpětně děkovat," řekl Dolínek. Oba politici se shodli, že jde o výjimečnou stavbu. „Po bezpečnostní stránce je to to nejlepší, co bylo v České republice postaveno," dodal Dolínek. Po politicích přišli na řadu zástupce dodavatelů a stavitelů, kteří Pražanům a Blance popřáli, ať dobře slouží. Jako poslední pak dostal slovo kardinál Dominik Duka a tunelovému komplexu požehnal. O půl třetí se celá sešlost přesunula k vjezdu do tunelu, kde Adriana Krnáčová, Petr Dolínek a kardinál Dominik Duka společně přestřihli pásku. Proběhly poslední kontroly a ve 14:39 se zvedly závory. Tunelem pak projela první auta. Řada řidičů na začátku tunelu začala troubit. Otevření sledovalo několik set lidí.

Termín otevření se posouval opakovaně. Podle původních plánu měla být Blanka, s jejíž stavbou se začalo v roce 2007, v provozu už od roku 2011. Později se ale termín odsunul na jaro 2014, poté se neoficiálně mluvilo o předvolebním termínu 4. října 2014. Letos na jaře se pak objevil nynější zářijový termín. Stavbu provázela řada komplikací - jednou z nich byly mimo jiné hned tři propady půdy, potíže byly rovněž s kabely, které byly poškozeny v roce 2013. Objevily se také potíže kolem financování stavby a proti tunelu také protestovali obyvatelé z okolí. Nyní je tomu snad konec. Tunel zkontrolovali policisté a dispečeři postupně otevřeli všechny úseky. Nakonec se rozsvítila i „zelená" a auta vjela dovnitř.

Blanka je největší dokončenou podzemní stavbou nejen v Praze, ale i v České republice. Podzemní úseky Brusnice, Dejvice a Královská obora měří celkem 5,5 kilometru, což z nich dělá nejdelší městský tunel v Evropě. Na druhé místo tak odsunula tunel v Madridu. Komplex je součástí severozápadního úseku Městského okruhu, jehož celková délka je téměř 6,4 kilometru.

První všední den po otevření tunelu Blanka v pondělí 21.září se uvolnily některé ulice, plynulý provoz je například na Letné. Naopak zhoustl provoz v pražských Dejvicích. Hodinu před polednem se v tunelu zvýšila rychlost z 50 na 70 kilometrů v hodině. „K omezení na padesát jsme přistoupili opravdu jen na nejkratší nutnou dobu. O víkendu si tunelový komplex přijely prohlédnout tisíce řidičů a z hlediska bezpečnosti bylo snížení rychlosti jednoznačně správným rozhodnutím. Nyní jsme ale ve spolupráci s Technickou správou komunikací a policií vyhodnotili, že provoz je plynulý, bez problémů byla i ranní špička, a tak již není důvod rychlost omezovat," řekl náměstek primátorky Petr Dolínek.

Plynulost provozu v pražských ulicích kvituje i policie. „Otevření Blanky jednoznačně pomohlo pražské ranní špičce," řekl mluvčí policie Tomáš Hulan. Podle něj ráno projelo tunelem přibližně 1 500 aut za hodinu. Řidiče vyzval, aby se průjezdu tunelem nebáli, Blanka pojme víc vozidel, než ji nyní využívá.

Vědci z Brna vymysleli počítačový systém, který odhalí Parkinsonovu nemoc

Nové způsoby diagnostiky Parkinsonovy choroby a dalších neurologických onemocnění představili brněnští vědci. Metoda s devadesátiprocentní úspěšností diagnostikuje chorobu a stanovuje stadium nemoci od úplného počátku až do těžké formy. Výzkum trval šest let. Systém vymysleli vědci z Laboratoře analýzy onemocnění mozku VUT v Brně. „Především možnost odhadu stádia tohoto onemocnění je dnes velmi důležitá, protože i když není nemoc vyléčitelná, snaží se lékaři utlumit její příznaky a zpomalit průběh," sdělil vedoucí laboratoře Jiří Mekyska. „Aby byla léčba efektivní, musí být známo, v jakém stádiu nemoci se pacient nachází," doplnil. Vědci z laboratoře spolupracovali s Fakultní nemocnicí u svaté Anny, která jim poskytla pacienty s Parkinsonovou chorobou. Lékaři pacienty testovali pomocí speciálně navržených více než devadesáti řečových cvičení. Řečový projev těchto pacientů bývá totiž specifický. Nemocní mluví potichu, monotónně, mají narušenou artikulaci, plynulost řeči i hlas samotný. Mluvu často doprovází rovněž třes. Podobně tomu je i v případě psaní. Záznamy těchto cvičení následně vědci analyzovali pomocí počítačových programů. Nová metoda by měla přinést do diagnostiky Parkinsonovy choroby větší objektivitu, neboť jejími výsledky jsou počítačově zpracované číselné hodnoty a není tak ovlivněna subjektivním pohledem jednotlivých lékařů. Nadějí do budoucna by se pro některé z nemocných Parkinsonem mohla být také elektrofyziologická léčba. „Speciální cívka se přikládá na určitou část mozku a silným magnetickým polem se zde indukuje elektrický potenciál," uvedl Mekyska. „Výhodou je, že se jedná o neinvazivní léčbu, která by mohla sloužit jako doplněk dnes užívaných léků, jako je dopamin, který po čase přestává mít vliv právě na řeč," dodal. Právě zacílením na daně oblasti mozku se brněnští vědci rovněž zabývají. Během šestiletého testování novou metodou prošla stovka pacientů, zda se dostane i k dalším bude záviset především na tom, zda o ni budou mít samotní lékaři zájem. Parkinsonova choroba postihuje asi jedno a půl procenta lidí starších šedesáti pěti let.

Ze Slovenska

Slováci podají žalobu kvůli kvótám žadatelů o azyl

Kvóty na rozdělování žadatelů o azyl zamíří před Evropský soudní dvůr v Lucemburku. Slovenský premiér Robert Fico ve středu 23. září oznámil, že proti nim jeho země podá žalobu. O rozmístění 120 tisíc běženců mezi jednotlivé členské země EU rozhodli v úterý 23.září ministři vnitra Evropaské unie. Názor Čechů, Slováků a Maďarů přehlasovala unijní většina. „Jsme suverénní země a odmítáme diktát většiny. Měli jsme se dohodnout na zasedání předsedů vlád a hlav států. Slovensko má právo říct, že s něčím nesouhlasí," prohlásil podle zpravodajského serveru HNonline Robert Fico. „Nepřesvědčili nás argumenty, náš názor přehlasovali většinou," doplnil slovenský premiér na středeční tiskové konferenci. „Nebudeme tento závazný akt implementovat. Kvóty považujeme za něco, co v praxi nebude fungovat," zdůraznil Fico. Evropská unie podle Fica nemůže zásadní rozhodnutí přijímat tak, že většina převálcuje menšinu. O kvótách měli jednomyslně rozhodnout šéfové vlád a hlavy států na společném summitu.

Rozhodnutí evropských orgánů mohou členské státy u soudního dvora zpochybnit do dvou měsíců od doby, kdy padlo. Šéf slovenské vlády už v úterý večer oznámil, že jeho země novou povinnost odmítne plnit, i kdyby to mělo znamenat, že Brusel proti Slovensku zahájí takzvané řízení o neplnění povinností - anglicky „infringement". Pokud členský stát vědomě porušuje evropskou legislativu, Evropská komise mu pošle formální nótu, na kterou musí vláda do dvou měsíců odpovědět. Když odpověď nedorazí nebo není přesvědčivá, přijde do země z Bruselu další dopis. Tentokrát je v něm podrobně zdůvodněno, v čem konkrétně vidí eurokomisaři porušení pravidel. Země v takovém případě dostane další dva měsíce na to, aby dala poměry do pořádku a přestala regule porušovat. Pokud by se tak nestalo, začne se případem zabývat Evropský soudní dvůr. Tomu musí vláda dokázat, že na splnění podmínek stanovených evropskými předpisy pracuje. Pokud se tak nestane, mohou eurokomisaři požádat soud o udělení pokuty. Rozhodování soudu jinak trvá v průměru dva roky.

Robert Fico krok slovenské vlády oznámil krátce poté, co podání žaloby z české strany odmítl premiér Bohuslav Sobotka. „I když se mi použití kvót nelíbí, nesouhlasím s nimi a hlasovali jsme jako stát proti, Evropa se nesmí na řešení migrační krize rozpadnout. Nechci proto žalobami dal stupňovat napětí. Lano můžete napínat jen do určité míry a pak se přetrhne," řekl premiér dopoledne reportérovi iDNES.cz. „Čekají nás další bitvy o realistický přístup k migrační krizi a potřebujeme, aby partneři v Evropě naše argumenty poslouchali," doplnil Sobotka. Podání žaloby nebyl nakloněn ani vicepremiér Andrej Babiš.

Povinné přerozdělení běženců, kteří v současnosti pobývají v Řecku a Itálii, v úterý kvalifikovanou většinou schválili ministři vnitra členských zemí EU. Původní návrh kvót počítal se 120 tisíci lidí, a to včetně 54 tisíc migrantů nahromaděných v Maďarsku.

Vláda premiéra Viktora Orbána však prohlásila, že s běženci momentálně problém nemá. Maďarsko pak spolu s dalšími dvěma státy visegrádské skupiny - Českem a Slovenskem - hlasovalo proti přijetí povinných kvót. Proti kvótám bylo také Rumunsko. Polský ministr kvóty naopak podpořil, přestože se očekávalo, že státy takzvané V4 budou hlasovat jednotně.

Ekonomika

Stát zdravotníkům přidá pět procent. Hrozí odliv personálu, tvrdí odbory

Lékaři a další pracovníci ve zdravotnictví dostanou od ledna přidáno pět procent. Odboráři na jednání s ministrem Svatoplukem Němečkem a premiérem Bohuslavem Sobotkou neuspěli s požadavkem na vyšší růst výdělků. Podle odborářů hrozí, že se zhorší kvalita lékařské péče a odejde část zaměstnanců. Podle Němečka další navýšení platů neumožňuje schválená výše plateb za státní pojištěnce, která byla nižší, než ministerstvo požadovalo. Odboráři namítají, že pouze pětiprocentní navýšení může ohrozit chod českých nemocnic.

Letošní navýšení platů i mezd se týká lékařů, sester i dalšího zdravotnického personálu. Celkový průměr se zvýšil ze 28 734 korun v prvním pololetí roku 2014 na 30 557 za prvních šest měsíců letošního roku. U lékařů a zubních lékařů se zvedl z 57 772 na 63 028 korun. Všeobecné sestry a porodní asistentky si polepšily o šest procent, z 26 527 na 28 073 korun. Lékařské odbory opakovaně připomínají, že v příjmech lékařů je zahrnuto velké množství přesčasových hodin. Odbory požadovaly pro nemocniční personál desetiprocentní nárůst, ale jednání na postoji vládních představitelů nic nezměnilo. Vyšší než pětiprocentní růst by podle Němečka ohrozil stabilitu systému zdravotního pojištění. „Svým způsobem toto rozhodnutí velmi výrazně determinovalo rozhodnutí vlády o platbě za státní pojištěnce. My jsme tehdy požadovali navýšení 4,2 miliardy, nakonec to skončilo na 1,8 miliardy," vysvětlil. Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče Dagmar Žitníková upozornila, že kvůli odmítnutí požadavku odborů hrozí, že se tuzemské nemocnice vylidní. Připomněla zvýšení platů zdravotních sester na Slovensku, které si od ledna polepší o 17 procent, tedy o 200 až 300 eur měsíčně. Tím pádem podle ní slovenské sestry zřejmě opustí české nemocnice a vrátí se do rodné země.

Protestní akce podle Žitníkové nejsou třeba, zdravotnictví se „položí samo". „My se skutečně obáváme toho, že dojde k radikálnímu omezení a zhoršení kvality poskytované zdravotní péče. Už dnes se zavírá spousta oddělení, už dnes utíkají hromadně sestry. Obávám se, že dojde k tomu, že se z ekonomických a personálních důvodů nemocnice vylidní," řekla novinářům. Může tak podle ní nastat i uzavírání některých nemocnic.

Předseda Lékařského odborového klubu Martin Engel šel v kontextu zvyšování platů na Slovensku na jednání s nadějí, že by mohli odboráři vyjednat vyšší než pětiprocentní nárůst. Výsledek ho zklamal. „Dokonce se můžu ptát, jestli tohle není něčí plán, protože není možné být tak hluchý k tomu, jak ta situace je extrémně vážná a že hrozí nezajištění kvalitní péče," prohlásil.

Na desetiprocentní růst tarifů od ledna příštího roku by bylo třeba zhruba sedmi miliard korun. Na platy v nemoc-

nicích půjde zvýšení odvodů státu o 1,8 miliardy korun a také zhruba 1,3 až 1,5 miliardy, které by resort mohl získat v příštím roce navíc ze státního rozpočtu. To vše stačí jen na pětiprocentní navýšení tarifů, chybějí zhruba ještě čtyři miliardy. Pracovníkům ve zdravotnictví byly navýšeny platové tarify o pět procent také od letošního ledna. Skutečné platy a mzdy v nemocnicích se v prvním pololetí letošního roku podle údajů, které dnes zveřejnilo ministerstvo zdravotnictví, meziročně zvýšily průměrně o šest procent. Lékaři si ve srovnání s loňskem polepšili o devět procent.

Ostravský superpočítač Salomon už jede naplno, Česko dostal mezi špičku

Čtyřicátý nejvýkonnější superpočítač na světě jménem Salomon slavnostně uvedli do plného provozu zástupci superpočítačového centra v areálu Vysoké školy báňské v Ostravě. Jeho výkon je srovnatelný s asi 74 tisíci notebooky. Spuštěním Salomona, který je 14. nejvýkonnější v Evropě, se Česká republika zařadila mezi superpočítačovou špičku. „Vědecká komunita v ČR tímto získala špičkový vědecký nástroj a věřím, že z něj bude těžit nejen ona, ale i průmysl a česká ekonomika," řekl ředitel Národního superpočítačového centra IT4Innovations Martin Palkovič. Superpočítač Salomon podporuje různorodé vědecké projekty z mnoha oblastí, včetně kosmologie, astronomie, strukturálního inženýrství a mechaniky tekutých látek, geofyziky, klimatologie, molekulárního modelování, plazmové a částicové fyziky, informatiky a aplikované matematiky. V současnosti už superpočítač pracuje například na návrzích léčiv, simulaci laserů, nebo na výpočtech 3D map. Stroj se nachází v datovém sále ve speciálně postavené budově. „Spotřebovává až 700 kilowattů energie. Tím, že spotřebovává tak moc energie, procesory jsou dost horké a musíme někam odvádět teplo," uvedl Palkovič. Vzniklým teplem je vytápěna budova a zbytek je odváděn ven a vypouštěn do vzduchu. Superpočítač nese jméno ostravské šachty a také bankéře Salomona Mayera von Rothschilda, který je spjat s regionem i s hornictvím. V současnosti počítačové centrum zaměstnává 200 lidí. „To byl i plán. Pevně věřím, že v čase jich bude přibývat. Důležité je, že tady máme Vědecko-technologický park, kde potom mohou vznikat firmy, které mohou s naším superpočítačem úzce spolupracovat," dodal rektor univerzity Ivo Vondrák.

Kurzovní lístek
30. 9. 2015 (střed)

EUR, 1 .....27.180
Kanada, 1 .....18.090
USA, 1 .....24.266

Kultura

Luxusní mrakodrap, který roste v Praze, získal prestižní ocenění

Nejvyšší čistě bytový mrakodrap v Česku se sice začal na pražské Pankráci stavět před pouhými pár týdny, ale již zaujal ve světě. Mrakodrap „V Tower" v úterý 22. září zvítězil v evropské části prestižní mezinárodní soutěže International Property Awards pro výškové budovy. „V Tower" na Pankráci by měl mít 30 pater a 104 metrů. Začátkem prosince bude Starý kontinent reprezentovat ve světovém finále v Londýně. Z českého pohledu se tak stane vůbec poprvé v historii soutěže. „V Tower získal v obou kategoriích, ve kterých soutěžil, nejvyšší ocenění pěti hvězd a jako nejlepší budova kategorie High rise Architecture se ve finále utká s vítězi regionálních kol Asie-Pacifiku, Ameriky, UK, Afriky a Arabských zemí," uvedl Stuart Shield, prezident soutěže International Property Awards.

Budova ve tvaru písmene V od architekta Radana Hubičky bude po dokončení v říjnu 2017. Nabídne 130 nebývale luxusních bytů s jednou až pěti ložnicemi i penthousů s vlastními střešními bazény. Porotu soutěže International Property Awards tvoří více jak 80 předních odborníku na nemovitosti, architektů a designérů, v jejichž čele předsedá Lord Caithness a Lord Best. Mezi kritérii, které o ocenění rozhodovaly, patřily například bezpečnost, udržitelnost nebo architektonické ztvárnění. Investorem mrakodrapu za zhruba tři miliardy korun je skupina Aceur Investment, za stavbu a projekt je pak odpovědná společnost PSJ INVEST. Tato česká firma přitom slavila mezinárodní úspěch už v roce 2012. Její budova Maint Point v pražském Karlíně byla na světovém veletrhu nemovitostí MIPIM ve francouzském Cannes vyhlášena nejlepší kancelářskou stavbou světa.

Pracovníci muzea vyzvedli z Ohře obří ulity z druhohor

Zaměstnanci muzea z Ústí nad Labem vyzvedli v polovině září z Ohře velké zkamenělé ulity prehistorických hlavonožců amonitů. Díky letošnímu extrémnímu suchu je objevila místní obyvatelka. „Žiju v Křesíně přes šedesát let a myslela jsem si, že řeku znám dokonale. Co jsem ale letos na dně objevila, mě zaskočilo. Proto jsem k nám pozvala pracovíky muzea," uvedla nálezkyně Jaroslava Vogelová. Před jejich příjezdem se ale hladina Ohře opět mírně zvedla a řeka unikátní objev zase schovala. Nakonec ve studené vodě našli tři ulity s charakteristickým spirálovým zatočením.

„Mohou být staré asi 90 milionů let. Dno řeky tady tvoří druhohorní opuka, ve které se nacházejí zkameněliny často," komentovala objev geoložka ústeckého muzea Zuzana Vařilová. Amoniti byli draví hlavonožci četní zejména v období druhohor. Schránka byla členěná přepážkami na komory zaplněné plynem, živočich žil pouze v poslední komůrce, do které se mohl při nebezpečí stáhnout. Dosud nalezené schránky dosahují velikosti od několika centimetrů do 2,3 metru. Exempláře nalezené v Ohři měřily jeden přes 80 centimetrů, druhý byl o deset centimetrů menší. Ze třetího získalo muzeum jen středovou část. „Vzhledem ke křehkosti opuky a rozpukanému říčnímu dnu se zkameněliny bohužel nepodařilo vyjmout celistvé, ale v několika částech," poznamenal historik Martin Krsek. Nyní se zkameněliny pozvolna vysušují, pak se slepí. Přírodovědecké oddělení muzea by rádo představilo prvního ze zrekonstruovaných amonitů jako exponát měsíce ještě do konce letošního roku.

Ústecké muzeum má nyní v depozitářích 17 zkamenělých amonitů. Čerstvý nález je z nich zatím největší.

* * *

V době redakčních prázdnin Caroliny připraveno podle serveru:
http://zpravy.idnes.cz/

Svatý Otec František na Kubě a ve Spojených státech amerických

Zahájení papežovy třídenní návštěvy Kuby

V sobotu 19. září 2015 papež František přiletěl na Kubu. Ve své zprávě adresované obyvatelům Kuby, kterou poslal ještě před svým příletem, vzkázal: *„Chci být mezi vámi jako misionář milosrdenství, misionář Boží něhy. Ale dovolte mi, abych povzbudil také vás, abyste byli misionáři této nekonečné Boží lásky.“*

Po více než padesáti letech došlo teprve před dvěma měsíci k obnovení diplomatických vztahů mezi Kubou a Spojenými státy, k němuž výrazně přispěl i papež František. Ten navštívil komunistickou Kubu jako v pořadí třetí papež. Šel ve stopách svého předchůdce Benedikta XVI., který navštívil Kubu v roce 2012 a odsoudil zde americké embargo jako *"nespravedlivé břímě pro lid"*. Jan Pavel II. uskutečnil vůbec první papežskou návštěvu komunistického ostrova, a to v roce 1998, čímž na Kubě zahájil obnovu katolické víry.

Před Františkovou návštěvou bylo propuštěno 3 522 vězňů a kromě toho se v posledních týdnech opravily ulice, obnovily oprýskané fasády budov a kostelů a město známé svou zašlou podobou dostalo nový lesk.

Po příletu papeže Františka jej na letišti v Havaně přivítal kubánský lídr Raúl Castro a poděkoval mu za pomoc při sbližování Kuby s USA a za podporu v boji za odstraňování amerického embarga.

Papež v proslovu na letišti vyzval Kubu a USA, aby v uvolňování vztahů pokračovaly, a daly tak příklad světu. *"Už několik měsíců jsme svědky události, která nás plní nadějí: procesu normalizace vztahů. Vyzývám* politické vůdce, aby na této cestě setrvali a dali příklad smíření celému světu," řekl papež.

Castro ve svém dlouhém projevu na uvítanou pochválil papeže za jeho kritiku globálního kapitalismu, který prý *"udělal z peněz svou modlu"*. Kubánská komunistická vláda naopak "ustavila společnost rovnosti a sociální spravedlnosti", prohlásil Castro a vyzval k úplnému ukončení amerického obchodního embarga pro Kubu.

Papež po příletu také ocenil pokračující spolupráci mezi komunistickou vládou a římskokatolickou církví a povzbudil Havanu, aby církev dál podporovala. Raúlův bratr Fidel po svém komunistickém převratu v roce 1959 označil za oficiální státní ideologii ateismus a katolíci čelili nejtvrdším omezením. Od 90. let ale režim svůj netolerantní přístup zmírňuje a v roce 1998 povolil Janu Pavlu II. vůbec první papežskou návštěvu ostrova, která zahájila renesanci katolické víry na Kubě.

Nedělní program Svatého Otce v Havaně

V neděli 20. září v 8 hodin ráno se vydal papež v otevřeném voze, opět pozdravován zástupy lidí, na čtyři kilometry vzdálené náměstí Revoluce. Tady jej čekalo přibližně půl milionu lidí, aby se účastnili eucharistie, kterou Petrův nástupce slavil spolu s kubánskými biskupy a kněžími. Mše svatá začala v 9 hodin a její součástí bylo také první svaté přijímání, které papež podal deseti dětem z havanských farností. Nedělní liturgie se vyznačovala hlubokou účastí věřících i vytříbeným hudebním doprovodem. Papež František pronesl pozoruhodnou homilii na nedělní evangelium (*Mk* 9,30-37) o tom, co je to služba. Evangelium začíná „zdánlivě indiskrétní otázkou“, kterou Ježíš klade svým učedníkům: „O čem jste cestou rozmlouvali?“.

„Ježíšův horizont je daleký jakémukoli typu elitářství, není jen pro pár vyvolených, kteří jsou s to dosáhnout „vytouženého poznání“ anebo vybraného stupně spirituality. Ježíšův horizont je vždycky nabídkou pro všední život, také zde, na „našem“ ostrově; nabídkou, která dodává všednosti vždycky určitou chuť věčnosti. Kdo je nejdůležitější? Ježíšova odpověď je jednoduchá: „Kdo chce být první, tedy nejdůležitější, ať je ze všech poslední a služebníkem všech“ (Mk 9,35). Kdo chce být velký, ať slouží druhým, nikoli ať si druhými slouží!“

„Pozvání ke službě je charakteristickým rysem, kterému musíme věnovat pozornost. Sloužit většinou znamená pečovat o křehkost, starat se o křehkost. Sloužit znamená starat se o ty, kteří jsou křehcí v našich rodinách, v naší společnosti, v našem lidu. Jsou to tváře trpících, bezbranných a sklíčených, a Ježíš je doporučuje naší pozornosti a konkrétní lásce. Lásce, která se konkretizuje skutky a rozhodnutími. Lásce, která se projevuje v různých úkolech, které jsme jako občané povoláni plnit. Lidí z masa a kostí, s jejich životem, historií a zvláště s jejich křehkostmi nám Ježíš doporučuje, abychom je hájili, pomáhali jim a sloužili. Být křesťanem totiž znamená sloužit důstojnosti bratří, zápasit o důstojnost bratří a žít pro důstojnost bratří. Proto je křesťan vždycky zván, aby odkládal stranou svoje požadavky, očekávání a svoje tužby po všemohoucnosti tváří v tvář konkrétnímu pohledu těch nejkřehčích.“

„Toto je služba, která slouží druhým, ale musíme se mít na pozoru před jinou službou, před pokušením služby, která si slouží druhými. Existuje forma vykonávání služby, jejímž zájmem je odměňovat „naším“ jménem ty „svoje“. Taková služba vždycky ponechává stranou ty „tvoje“ a plodí dynamiku exkluze.“

Na závěr bohoslužby oslovil papež její účastníky v rámci pravidelné nedělní promluvy před polední mariánskou modlitbou Anděl Páně a mimo jiné řekl:

„Naučme se od Marie mít bdělé a pozorné srdce pro potřeby druhých. Ať jsme pohotoví v těch nejmenších životních detailech, jak nás učila na svatbě v Káni, a nepřestáváme se modlit jedni za druhé, aby nikomu nechybělo víno nové lásky a radosti, kterou nám nabízí Ježíš.

V této chvíli cítím povinnost obrátit pozornost k milované Kolumbii. Jsem si vědom zásadního významu nynější chvíle, kdy její synové s novou silou a pohnuti nadějí usilují o vybudování mírumilovné společnosti. Kéž se prolitá krev tisíců nevinných během těchto desetiletí ozbrojeného konfliktu spojí s krví, kterou prolil na kříži Ježíš Kristus, a podpoří všechny snahy o definitivní smíření také na tomto krásné ostrově. A dlouhá noc bolesti a násilí ať se úsilím všech Kolumbijců promění na nekončící den svornosti, spravedlnosti, bratrství a lásky za respektu institucí národního i mezinárodního práva, aby tento mír byl trvalý. Prosím vás! Nemůžeme si na této cestě míru a smíření dovolit další selhání. Děkuji vám, pane prezidente za vše, co pro toto smíření děláte.“

Po nedělní mši svaté se Papež František setkal s bývalým kubánským prezidentem Fidelem Castrem. Zhruba půlhodinový rozhovor proběhl v srdečné a neformální atmosféře v rezidenci vůdce kubánské revoluce. Nešlo o soukromý rozhovor. Přítomni mu byli také další Castrovi příbuzní. Papeže doprovázel apoštolský nuncius na Kubě, arcibiskup Giorgio Lingua.

Papež František s bývalým kubánským prezidentem Fidelem Castrem.

Potom se papež setkal v prezidentském paláci s aktuálním kubánským lídrem Raulem Castrem. Rozhovor trval zhruba 50 minut a zakončilo jej předání darů. František věnoval prezidentovi mozaiku P. Marie z Cobre a Raul Castro předal papeži kříž vytvořený ze dvou vesel svázaných provazy.

V podvečer pokračoval papežský program v havanské katedrále modlitbou nešpor s kněžími, řeholníky a seminaristy. Zdejší arcibiskup kardinál Ortega představil místní církev jako církev chudou a papež na to spontánně reagoval slovy:

„Chudoba je nepohodlné slovo, které jde proti proudu. Světský duch ji nezná, nechce ji, skrývá ji, nikoli z ostychu, nýbrž z pohrdání. Světský duch vytěsňuje cestu Božího Syna, který se ponížil, stal se ubohým, aby byl jako my. Je nezbytné dobře spravovat majetek, je to povinnost, protože majetek je Božím darem, ale pokud vstoupí do srdce natolik, že začne určovat běh života, je vše špatně. Sv. Ignác z Loyoly říkal - a není to nějaká rodinná reklama - že chudoba je zdí a matkou zasvěceného života. Matkou, která plodí větší důvěru v Boha, a zdí, jež chrání ode všeho světského."

Posledním bodem nedělního programu bylo setkání s kubánskou mládeží, které se konalo na nádvoří kulturního centra O. Felixe Varely. Papež zde před publikem několika tisíců věřících i nevěřících mladých lidí reagoval na otázku jednoho z nich, který vykreslil svůj sen o lepší Kubě:

„Mladý člověk, který není schopen snít, se uzavírá sám do sebe. Každý z nás někdy sní o věcech, které se nikdy nestanou, a toto snění otevírá obzory. Otevřete se proto těmto snům a sněte, že se svět změní také díky vám. Nezapomínejte snít.

Uzavřenost může vést k uvěznění ve vlastním světě náboženského anebo ideologického schůzování, zatímco snění o velkých ideálech předpokládá dialog a vycházení z individualismu. „Pokud se z náboženství stane schůzování, ztrácí to nejlepší – tedy adorací Boha a víru v něj. Jsou z něj prázdné řeči a modlitby, souhrn morálních přikázání", podotkl papež a vyzval mladé lidi následujícími slovy:

„Otevřené srdce, otevřená mysl. Proč si nepromluvit, máte-li jiný názor? Proč stále upírat zrak na to, co nás dělí, a nevidět to společné? Pracujme společně pro obecné dobro. Hledání obecného dobra se nazývá sociální přátelství, zatímco sociální nepřátelství ničí rodiny, státy a celý svět. Největším nepřítelem je válka. Proč tu neexistuje vůle ke společnému jednání? Tam, kde nastoupilo rozdělení, vládne smrt. Také v duších je smrt, protože zabíjíme naši schopnost spojovat, zabíjíme sociální přátelství. Proto vás dnes prosím – buďte schopni navazovat sociální přátelství."

Dalším tématem Františkovy spontánní promluvy ke kubánské mládeži byla naděje, kterou, jak zdůraznil, nelze zaměňovat s optimismem. Naděje dokáže trpět a obětovat se, je plodnou nositelkou života. Nepřítelem naděje je modla zisku, potrat a eutanázie. V závěru papež mladé lidi vyzval ke společné práci pro budoucí Kubu, navzdory názorovým odlišnostem. Doporučil přitom africké přísloví: Na krátkou cestu jdi sám, na delší si ber doprovod.

Pondělní program papeže na Kubě byl věnován východokubánské diecézi Holguín

Právě v této provincii na počátku 17. století vylovila trojice rybářů z oceánu dřevěnou sošku Panny Marie milosrdné z Cobre, která byla později prohlášena za patronku Kuby. Papež František v Holguínu slavil mši svatou za účasti 150 tisíc lidí na svátek apoštola a evangelisty Matouše. Papež zde kázal o setkání tohoto celníka s Ježíšem a o výměně pohledů, které mění dějiny.

„Pán spočinul pohledem plným slitování na Matoušovi a řekl mu: „Pojď za mnou!". On vstal a šel za ním. Ježíšův pohled a pak Ježíšovo slovo. Nejprve láska a pak poslání. Už to není tentýž Matouš, vnitřně se změnil. Setkání s Ježíšem, s Jeho slitovnou láskou jej proměnilo. A nechává za sebou celnici, peníze a své vyloučení. Dříve seděl a čekal, aby vybíral od druhých, nyní má vstát, aby spolu s Ježíšem dával, nabízel a obětoval se druhým. Ježíš na něho pohlédl a Matouš nalezl radost ve službě. Pro Matouše i pro všechny, kdo na sobě pocítili Ježíšův pohled, nejsou spoluobčané těmi, ze kterých se profituje a kterých se používá a zneužívá. Ježíšův pohled rodí misionářskou aktivitu služby a odevzdání. Jeho láska hojí naši krátkozrakost a podněcuje nás, abychom hleděli dále, nezastavovali se u zdání či politické korektnosti.

Ježíš jde dál, předchází nás, razí cestu a vybízí nás, abychom šli za ním. Zve nás, abychom šli pomalu a překonávali svoje předsudky, svůj odpor ke změně druhých i nás samotných. Dennodenně před nás klade výzvu otázkou: věříš? Věříš, že je možné, aby se exekutor změnil na služebníka? Myslíš, že je možné, aby se zrádce stal přítelem? Myslíš, že je možné, aby syn tesařův byl Boží Syn? Jeho pohled přetváří náš pohled, Jeho srdce přetváří naše srdce. Bůh je Otec, který chce spásu všech svých dětí.

Nechme na sebe Pána pohlédnout v modlitbě, v eucharistii, ve zpovědi, v našich bratřích, zejména v těch, kdo se cítí opuštění a osamocení. A učme se dívat tak, jako se On dívá na nás. Sdílejme Jeho jemnocit a slitovnost s nemocnými, vězněnými, starými a rodinami, které jsou v těžkostech. Stále jsme povoláváni učit se od Ježíše, který vidí vždycky to, co je v člověku nejvíce autentické, totiž obraz Otcův."

Apoštolská cesta na Kubu vyvrcholila v úterý

Duchovním vrcholem kubánské apoštolské cesty papeže Františka se stala ranní mše svatá v úterý 22. září v mariánské svatyni v Cobre. Petrův nástupce ve své poslední homilii na kubánské půdě vyzval, aby církev po vzoru Panny Marie dokázala doprovázet lidi v situacích, které mohou působit rozpaky. A dodal: Naší revolucí je něha a láska.

Setkáním s rodinami Františkova pastorační návštěva vyvrcholila. Jak sám řekl, bylo jakousi „třešničkou na dortu". František poděkoval za vřelé přijetí, kterého se mu na tomto karibském ostrově dostalo, a pronesl pak pozoruhodnou katechezi o rodině jakožto privilegovaném místě, jehož prostřednictvím dává Ježíš poznat člověku Boží plán. „Ježíš – řekl papež – si často vybírá chvíle rodinného setkání, zvláště u stolu, aby ukazoval Boží lásku."

„Ježíš si vybírá tento prostor, aby vstoupil do našich domovů a pomohl nám objevovat, že Duch je živý a působí v našich domovech a v našich všedních věcech. Doma se učíme bratrství, solida-

ritě a tomu, abychom nebyli neomalení. Doma se učíme vzájemně se přijímat, vážit si života jako požehnání a vnímat, že jeden druhého potřebujeme, abychom mohli jít vpřed. Doma zakoušíme odpuštění a neustále jsme zváni, abychom odpouštěli a nechali se přetvářet. Je to zajímavé, ale doma není místo pro masky, jsme takoví, jací jsme, a cítíme nutkání usilovat tím či oním způsobem o to, co je pro druhé nejlepší."

V mnoha dnešních kulturách – řekl dále papež - se vytrácejí tyto prostory a mizejí tyto rodinné chvíle, postupně všechno směřuje k oddělenosti a izolaci, málo je společných chvil umožňujících jednotu a bytí rodiny. Potom se neumí čekat, neumí se prosit o dovolení, nežádá se o odpuštění, neumí se děkovat, protože dům zůstává prázdný. Ne že by chyběli lidé, nýbrž vztahy, chybějí lidské kontakty…

„Bez rodiny, bez rodinného tepla se život stává prázdným, začínají chybět sítě, které nás táhnou v těžkostech, sítě, které nás v každodenním životě drží a motivují v zápase o prosperitu. Rodina nás chrání před dvěma aktuálními situacemi, dvěma věcmi, ke kterým dnes dochází. Je to fragmentace, to znamená rozdělení a pak zmasovění. V obou případech se lidé mění na izolované jedince, kteří jsou snadno manipulovatelní a snadno ovladatelní. Ve světě tedy nacházíme rozdělené, zlomené a vysoce zmasověné společnosti, které jsou důsledkem rozpadu rodinných vazeb, a tím, že se vytrácejí vztahy, které z nás činí lidi a učí nás být lidmi."

„Dnes se hodně diskutuje o budoucnosti, o světě, který chceme zanechat svým dětem, o společnosti, jakou pro ně chceme. Myslím, že jedna z možných odpovědí se ukazuje při pohledu na vás," – řekl papež:

„Chceme zanechat svět, ve kterém budou rodiny. To je to nejlepší. Zanechejme světu rodiny! Zajisté, neexistuje dokonalá rodina, neexistují dokonalí manželé, ani dokonalí rodiče či děti... Neexistují. Nebrání to však tomu, aby byli odpovědí zítřku. Bůh nás podněcuje k lásce a láska se vždycky nasazuje za ty, které miluje. Proto se o svoje rodiny starejme, jsou to právě školy zítřka. Pečujme o svoje rodiny, které jsou pravým prostorem svobody. Pečujme o svoje rodiny, které jsou pravými centry lidství."

Potom Svatý otec odletěl do Washingtonu.

Bohatý program Svatého Otce v USA
Církev, která vychází na ulice a dělí se o Boží něhu a smíření

Následujících šest dnů papež František strávil ve Spojených státech. Na washingtonské vojenské letecké základně Svatého otce přivítali církevní představitelé a neformálně prezident Barak Obama s rodinou. Oficiální přijetí se konalo ve středu 23.září ráno v Bílém domě.

„Jako syn z rodiny emigrantů jsem rád, že dnes mohu být hostem této země, která byla z velké části vybudována podobnými rodinami". Zněla první slova papeže Františka, který dále vytyčil cíle své návštěvy: promluvu v Kongresu, ve které chce povzbudit politické představitele, aby zemi vedli ve věrnosti jejím ustavujícím principům. A účast na osmém Světovém setkání rodin ve Filadelfii, *„...abych podpořil a oslavil institut rodiny a manželství v kritické dějinné chvíli naší civilizace"*.

Papež dále v sídle hlavy Spojených států mluvil o právu amerických katolíků na respektování svobody vyznání, která je nejcennějším výdobytkem americké ústavy.

Po jedenácté hodině papež opustil Bílý dům a ve washingtonské katedrále se setkal s biskupy Spojených států. Zdejší episkopát je tvořen 457 biskupy ve 196 diecézích.

Svatý otec František s americkým prezidentem Barackem Obamou

Závěrečným bodem středečního programu byla kanonizační mše svatá apoštola Kalifornie – španělského minority o. Junípera Serry (1713-1784). Nový světec žil v polovině 18. století a po vyhnání jezuitského řádu z kalifornských misií (1797) pokračoval v tamním apoštolátu. Založil celkem devět misií, ze kterých pocházejí františkánská jména dnešních velkoměst San Francisco, San Diego, či Los Angeles.

Před washingtonskou národní svatyní Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu, patronky Spojených států, papeže Františka přivítaly tisícové zástupy věřících, zatímco uvnitř budovy jej očekávalo téměř pět tisíc zasvěcených osob. Kanonizační liturgii, při které zazněly nezvyklé tóny domorodých indiánských jazyků, Petrův nástupce slavil u venkovního oltáře a v jejím závěru pozdravil kalifornskou delegaci věřících, včetně dvaceti původních obyvatel Severní Ameriky v tradičních oděvech. Právě těmto lidem věnoval Junípero Serra celý svůj život, zdůraznil papež ve své španělsky pronášené homilii, „ve snaze hájit důstojnost domorodého společenství a bránit jej před zneužíváním, které doposud způsobuje mnoho nelibostí".

„Zvolil si heslo, kterým se inspirovaly jeho kroky a které ztvárňovalo jeho život. Dovedl říci: Stále vpřed, avšak především tato slova dokázal naplnit životem."

Nový světec, uctívaný jako otec Indiánů a národní hrdina, ztělesňuje vycházející církev, pokračoval papež František. Dnešní svět vyzývá ke přizpůsobivosti a pohodlí, avšak přesto vnímá každý člověk ve svém nitru výzvu k radosti. Nechce si zvykat na tiší prostředky, které se jej snaží uspokojit. Jak prohloubit tuto evangelní radost? - tázal se Svatý otec.

„Křesťan zažívá radost v misijním poslání: Jděte ke všem národům. Křesťan nalézá svou radost ve výzvě: Jděte a hlásejte. Křesťan svou radost obnovuje a oživuje povoláním: Jít a pomazávat."

Ježíš posílá ke všem lidem, doplnil papež, aniž by nám poskytoval seznam vybraných, kteří jsou hodni jeho poselství. Naopak vyhledává život takový, jaký je, a nikoli takový, jaký by se nám líbil. Nečeká na vyšperkovaný, nazdobený a nalíčený život, nýbrž jej objímá v jeho zkáze a špíně.

„Jděte proto na rozcestí a hlásejte milosrdné Otcovo objetí – beze strachu, bez předsudků a povýšenosti a purismů – všem, kteří ztratili radost ze života. (...) Jděte a hlásejte, že pochybení, mylné vidiny a nepochopení nemají v lidských životech poslední slovo. (...) Misie se nikdy nerodí z dokonale vypracovaného projektu, z dobře členěné a naprogramované příručky, nýbrž pokaždé ze života, který pocítil, že jej někdo hledá, léčí, nachází a odpouští mu."

Jsme syny misionářské horlivosti, která se neuzavřela do struktur, poskytujících falešnou ochranu, zdůrazňoval dále František. Jsme dlužníky oné tradice, která umožnila, že radostná zvěst evangelia je pokolení za pokolením skutečně radostná.

"Svatý Boží lid se nebojí omylů, ale bojí se uzavřenosti, tříbení elit a lpění na vlastních jistotách."

Papež František poprvé před Kongresem USA

Ve čtvrtek 26. září 2015 Papež František, tentokrát v roli hlavy státu Vatikánu vystoupil před Kongresem Spojených států amerických. Jedná se o významnou událost, protože před Kongresem vystoupil František jako vůbec první papež v historii.

Hned po úvodní Františkově větě, ve které označil USA za zemi odvážných lidí, sklidil první z mnoha potlesků ve stoje. Nejprve hovořil k samotným členům Kongresu, o jejich odpovědnosti vůči spoluobčanům, které zastupují. Základem jejich činnosti je podle Františka vždy péče o lid. Poslání politiků se podle něho velmi výstižně odráží ve vzoru Mojžíše: *„Na jedné straně jako patriarcha a zákonodárce izraelského národa symbolizuje potřebu národa udržovat živé vědomí jednoty prostřednictvím spolehlivých zákonů. Na straně druhé nás postava Mojžíše vede bezprostředně k Bohu a k důstojnosti člověka."* A shrnul poslání členů Kongresu do úkolu *„chránit Boží podobu v každé lidské tváři"*.

Zbytek projevu věnoval vzpomínce na čtyři významné osobnosti Ameriky: Abrahama Lincolna, Martina Luthera Kinga, Dorothy Dayovou a Thomase Mertona, kteří dokázali zformovat hodnoty, které přetrvávají dodnes.

František vyzval k tomu, abychom i v dnešní nelehké době plné konfliktů či nenávisti, čerpali z duchovního dědictví, které je tak bohaté. Varoval před různými formami fundamentalismu a extremismu: *„Je zde však také jiné pokušení, před nímž musíme být obzvláště na pozoru. Je to zjednodušující redukcionismus, který vidí pouze dobro nebo zlo, nebo spravedlivé či hříšníky. Svět se svými otevřenými ranami od nás vyžaduje, abychom se postavili veškerým formám polarizace, které nás staví na tu či onu stranu."* Podle Františka musíme usilovat o rovnováhu, která je ovšem velmi křehká.

„Naše odpověď musí být odpovědí naděje a uzdravení, míru a spravedlnosti. Vyžaduje se od nás odvaha a inteligence, abychom vyřešili mnoho geopolitických a ekonomických krizí. Důsledky nespravedlivých struktur a činů jsou i v rozvinutých zemích příliš zjevné. Musíme si klást jako cíl navracet naději, napravovat křivdy, dodržovat závazky a právě tak šířit blahobyt jednotlivců a národů. Musíme kráčet společně kupředu v novém duchu bratrství a solidarity a velkoryse spolupracovat na společném dobru," řekl papež.

Posléze Svatý otec přešel k tématu uprchlické krize, které dnešní svět čelí, a vyzval k pomoci všem, kteří hledají nový domov a lepší podmínky pro život svých dětí. Upozornil, že většina z nás byla kdysi cizinci: *„Mluvím k vám o tom jako syn přistěhovalců a s vědomím toho, že mnoho z nás jsou potomci přistěhovalců. Bohužel práva těch, kdo tu byla dlouho před námi, nebyla respektována. Chtěl bych znovu ujistit tyto rody a národy o své nejvyšší úctě a uznání. První kontakty byly často bouřlivé a násilné. Těžko však můžeme posuzovat minulost podle kritérií současnosti. Kdy se na nás cizinec mezi námi obrací s prosbou o pomoc, nemůžeme opakovat hřích minulosti. (...) Musíme vychovávat nové generace tak, aby se neobraceli zády k druhým. Neustále se musíme vztahovat k druhým, odmítat nepřátelskou mentalitu, vytrvale se snažit dávat ze sebe to nejlepší."*

Podle Františka je běžné, že se lidé často stěhují do vyspělejších zemí v naději na lepší život. *„Což také my nehledáme pro své děti totéž? Jejich počet nás nesmí zaskakovat. Musíme je vnímat jako lidské osoby, vidět jejich tváře, naslouchat jejich příběhům a snažit se co nejlépe odpovědět na jejich situaci. Měli bychom se vyhnout dnes všudypřítomného pokušení skartovat všechno, co působí potíže."*

Když František hovořil o tématu lidské důstojnosti, sociální spravedlnosti a posvátnosti života, zdůraznil své snahy o zrušení trestu smrti na celém světě. Dále vzpomněl na chudé, kteří se ocitají v bludném kruhu, abychom na ně nezapomínali a hledali východiska z chudoby a hladomoru. Vyzval k péči o přírodu a k zastavení obchodu se zbraněmi.

Na závěr promluvy se František neopomenul zastavit u tématu rodiny. S dnešní době se rodina ocitá v krizi; je zpochybňována zvenku i zevnitř. Na mladé je vyvíjen nátlak, aby rodiny vůbec nezakládali. Proto také papež ukončí svou několikadenní návštěvu Spojených států amerických zapojením se do programu Světového setkání rodin ve Filadelfii, jehož smyslem je právě vyzdvihnout bohatství a krásu rodinného života.

František pak ještě zavítal do washingtonské farnosti svatého Patrika a setkal se s tamními bezdomovci a chudými rodinami.

Papež František tentokrát v OSN

Po čtvrtečním projevu v americkém Kongresu se papež druhý den v pátek 25. září vypravil do sídla OSN New Yorku, a to u příležitosti 70. výročí od založení této organizace. Nejprve promluvil k zaměstnancům OSN, poté k samotnému Valnému shromáždění.

„Reformy a přizpůsobování se době jsou neustále potřebné, aby byl sledován cíl zajistit všem zemím bez výjimky podíl na skutečném a spravedlivém vlivu na rozhodovací proces," řekl papež. Zdůraznil, že nerovnost je obzvláště viditelná v Radě bezpečnosti a v mezinárodních finančních agenturách, kde několik málo zemí soustředilo velkou moc.

Dále hovořil o ochraně životního prostředí a, jak sám řekl, o *„dnes rozšířené a tiše rostoucí kultuře odpadů"*. Svatý otec také odkazoval ke *„zhoubným následkům"* ekonomického a sociálního vyloučení: obchodování s lidmi, obchodování s lidskými orgány, sexuální zneužívání chlapců a dívek, otrocké práce včetně prostituce, drog, obchodu se zbraněmi, terorismu a mezinárodní organizované trestné činnosti.

Během projevu papež zdůraznil ničivé následky války i pronásledování náboženských menšin: *„Jsou zde jednotlivé osoby, naši bratři a sestry, muži a ženy, mladí i staří, chlapci a děvčata, kteří pláčou, trpí a umírají."*

Ve Valném shromáždění OSN dosud vystoupili tři papežové. Prvním byl v roce 1965 Pavel VI., papež Jan Pavel II. zde promluvil dokonce dvakrát, v letech 1979 a 1995. Papež Benedikt XVI. pak do newyorského sídla OSN zavítal v roce 2008.

Papež odložil připravenou řeč a promluvil k rodinám přímo

V sobotu 26.září se papež František připojil k Světovému setkání rodin. Večer promluvil na festivalu Slavnosti rodin, při kterém k radosti desetitisíců přítomných lidí na Benjamin Franklin Parkway odložil připravený text a začal spontánně mluvit o lásce, která přichází skrze rodinu.

Po několika málo hudebních vystoupeních si František vyslechl svědectví šesti párů z různých částí světa o radostech a starostech rodinného života. Posléze sám oslovil dav, aby řekl, že nejkrásnější věc, kterou Bůh stvořil, je rodina: *„Všechnu lásku, kterou v sobě Bůh má, všechnu krásu, kterou v sobě Bůh má, všechnu pravdu, kterou v sobě Bůh má, vkládá do rodiny. A rodina je skutečně rodinou tehdy, když je schopna otevřít svou náruč a přijmout všechny z této lásky."*

František několikrát rozesmál publikum, například když vtipkoval o tom, jak se děti někdy vyptávají na obtížné otázky, nebo když uvažoval nad tím, že by mohl být obviněn z toho, zda nemluví o rodině tak pozitivně jen proto, že sám není ženatý.

Ale rodina, pronesl papež, je předmětem speciální Boží záliby. Když Bůh poslal svého syna, *„poslal jej do rodiny! Bůh přišel na svět skrze rodinu."*

„V rodinách jsou obtíže," uznal Svatý otec. *„Někdy tvrdíme, že v rodinách létají talíře, že děti nám způsobují bolesti hlavy. A není třeba zmiňovat se o tchyních. Ale v rodinách je vždy, vždy kříž. Vždycky! Protože Boží láska, láska Božího syna pro nás také otevřela tuto cestu. Ale stejně tak i v rodinách přichází po kříži vzkříšení, protože syn Boží pro nás otevřel tuto cestu,"* řekl papež a posléze zopakoval radu. kterou partnerům dával už při jiných příležitostech: *„Nikdy nekončete den, aniž by byl v rodině nastolen mír. Den v rodině nesmí končit válkou!"*

František také vyzdvihl téma blízké jeho srdci, a to nutnost pečovat zejména o děti a starší lidi: *„Lidé, kteří neví, jak se starat o děti a prarodiče jsou lidé bez budoucnosti, protože nemají sílu, a nemají paměť, které by je nesly dopředu."*

„Pojďme se starat o rodinu," vyzval papež na závěr. *„Pojďme chránit rodinu, protože tam, tam se hraje o naši budoucnost."*

Papež rodinám: Štěstí a svatost jsou spojené s malými gesty

Na hlavní třídě Filadelfie slavil papež František v neděli 27. září 2015 závěrečnou mši Světového setkání rodin. O několik hodin dříve se také setkal s biskupy z celého světa, s nimiž hovořil o pastoraci rodin.

"Nebraňte tomu, co je dobré. Naopak, pomáhejte tomu růst." Těmito slovy se obrátil papež František na zhruba milion lidí, kteří se zúčastnili závěrečné mše Světového setkání rodin. Slavnost proběhla na hlavní třídě pensylvánské metropole, Benjamin Franklin Parkway. Mše sv. byla posledním velkým modlitebním setkáním s papežem během jeho návštěvy Spojených států amerických.

Za velkého zájmu přítomných projel František v otevřeném jeepu celou hlavní třídou. Několikrát se jeho vůz zastavil, aby římský biskup pozdravil či objal některé z přítomných dětí.

V kázání hovořil papež o úryvku z evangelia, v němž si učedníci stěžovali Ježíšovi, že někteří lidé činí zázraky, a přitom "nechodí s nimi". Ježíš však apoštoly vyzval, aby jim v tom nebránili.

Úryvek podle papeže poukazuje na skutečnost, že Bůh je štědrý a v tomto světě zasévá svou přítomnost, neboť chce pozvat k evangeliu všechny lidi. *"Ne my jsme si zamilovali Boha, ale on si nás zamiloval jako první. Tato láska nám dává hlubokou jistotu: On nás hledá a očekává."* Učedník má proto doprovázet a podporovat veškeré dobré věci, které se kolem něj nacházejí, nikoliv jim bránit. *"Zpochybňovat činnost Ducha svatého, budit dojem, že tato činnost nemá nic do činění s těmi, kdo 'nejsou z naší skupiny', kdo nejsou 'jako my', je nebezpečné pokušení. Nejen brání obrácení člověka k víře, nýbrž také vytváří převrácení víry."*

Jak dále papež uvedl, víra otevírá "okno" Božímu jednání a ukazuje, že svatost a štěstí spočívají v malých gestech něhy a lásky, jež lze zakoušet v rodině: *"Gesta jako teplý pokrm pro toho, kdo čeká s večeří na druhého, jako brzká snídaně toho, kdo doprovází druhého a vstane s ním za východu slunce. Je to požehnání před spaním a objetí po návratu z dlouhého pracovního dne. Láska se projevuje v malých gestech, v každodenní pozornosti na detaily, která dává životu stálou chuť domova. Víra roste, když je prožívána a utvářená láskou,"* řekl papež. Současně také vyzval přítomné, aby nebránili těmto malým gestům lásky, nýbrž je sami vytvářeli.

Během závěrečné mše svaté bylo také oznámeno místo příštího setkání Světového setkaní rodin: V roce 2018 bude událost hostit Dublin.

Na mši Světového setkání rodin s papežem Františkem byly 2 miliony lidí.

S biskupy papež hovořil o pastoraci rodin

V poslední den Světového setkání rodin také papež navštívil místní věznici a setkal se s oběťmi sexuálního zneužívání. V semináři sv. Karla Boromejského se dále setkal s třemi stovkami biskupů z celého světa, s nimiž hovořil o pastoraci rodin, jež nazval *"šťastným potvrzením Božího požehnání vůči mistrovskému dílu stvoření"*.

František předložil církevním představitelům analýzu současné situace, která podle něj prochází *"náročnou epochální proměnou"*. K vysvětlení použil obraz proměny způsobu nakupování: Zatímco před několika desetiletími lidé nakupovali v malých obchůdcích, kde panovala vzájemná důvěra a osobní vztah, dnes navštěvují spíše neosobní obchodní centra.

I celková kultura vybízí lidi, aby nedůvěřovali nikomu. Jak František uvedl, rozhodující je často konzumace, a to i ve vztazích, které se stávají pouhým prostředkem k uspokojení vlastních potřeb. Současná situace podle Františka vytváří *"velkou ránu"*: *"Odvážil bych se říci, že jednou z hlavních 'chudob' nebo jedním z kořenů tolika současných situací je radikální samota, v níchž se mnoho lidí nachází. Následují-li to, co se jim líbí, a honí-li se za růstem počtu 'followers' na jakékoliv sociální síti, jdou tak ve směru nabízeném současnou společností. Jedná se o samotu, která se bojí závazku a divoce hledá pocit uznání."*

Na tuto situaci není vhodné reagovat stížnostmi na "staré lepší časy" ani opouštěním lidí, kteří v této kultuře vyrostli; úlohou pastýřů je naopak - po vzoru Dobrého pastýře - hledat, doprovázet, pozvedat a léčit rány současnosti. Pastýři jsou také povoláni, aby své síly investovali do probouzení nadšení pro vznik rodin, jež budou plně odpovídat Božímu požehnání, a aby mladé vybízeli k odvaze k manželství.

Přítomné také papež vyzval, aby měli srdce podobné tomu, které měl Boží Syn: *"Jestliže budeme schopní důslednosti Boží lásky, budeme-li projevovat nekonečnou trpělivost bez hořkosti vůči ne vždy rovným brázdám, do nichž máme zasévat, i samařská žena s pěti 'nemanžely' zjistí, že může vydávat svědectví. A bohatý a smutný mládenec ucítí, že o všem ještě jednou v klidu popřemýšlí, zralý celník se vrhne dolů ze stromu a vyhrne si rukávy pro chudé, na něž do té doby nikdy nemyslel."*

V závěru František vybídl k rozvíjení blízkosti mezi rodinami a církví. *"Kéž nám Bůh udělí dar této nové blízkosti mezi rodinou a církví. Rodina je naším spojencem, naším oknem do světa, projevem neodvolatelného Božího požehnání, jež je určeno všem synům a dcerám těchto obtížných i krásných dějin Božího stvoření,"* zakončil František svou promluvu.

V pondělí 28.září odcestoval papež z Filadelfie zpět do Říma.

Podle zpráv Rádia Vatikán a podle zpráv České biskupské konference

Celebrating the Birth of a Nation…

THE CLEVELAND AGREEMENT

100 Year Anniversary Commemoration Weekend

United in a desire to form their own government, Czechs and Slovaks in America met on October 22-23 1915, and began the idea to establish a common sovereign state. It was the concept that led to the birth of Czechoslovakia, and it happened right here in Cleveland at Historic Bohemian National Hall.

Under the sponsorship of the Czech Cultural Center of Sokol Greater Cleveland, SVU, and Cleveland-Bratislava Sisters Cities
A two-day celebration of this historic event is planned as follows:

SATURDAY, OCTOBER 24, 2015 • COMMEMORATION BANQUET
Festivities begin at 5:30 pm
Lucina Dancers, sponsored by Misencik Funeral Home
Historical Presentations by Dr Stephen Sebesta and Fr Michael Brunovsky, Benedictine HS
Contact Paul Burik - 440-934-4420 for more information

SUNDAY, OCTOBER 25, 2015 • SOKOL SUNDAY DINNER
Pork Schnitzel with potato salad and vegetable; Dessert, Coffee, Tea; Cash Bar.
Served 1 to 2:30 pm; Reservations required by Monday, October 19th
Phone Olga Nemecek 216-447-0264 for reservations

SUNDAY OCTOBER 25, 2015 • "THE BARTERED BRIDE"
The Czech light opera by Bedrich Smetana performed by the Voices of Canton, the Cleveland Women's Orchestra, and the Sokol Greater Cleveland Czech Dancers - 3:00 pm
Contact Jarmilla Skorepa 440-237-4114 for more information

SATURDAY & SUNDAY
Czech Cultural Center Museum & Display of Czech and Slovak Kroje

All Events Held at

THE HISTORIC BOHEMIAN NATIONAL HALL
4939 BROADWAY AVENUE, CLEVELAND OHIO
Celebrating 150 Years of Sokol in America

Srdečné blahopřání

Naše milá a vždy usměvavá manželka,
laskavá a obětavá maminka,
milující a starostlivá babička

Libuše Bučková

se letošního 22. října dožívá
významného životního jubilea

Do dalších let života jí z celého srdce přejeme
mnoho osobní spokojenosti,
dobré zdraví a stálý životní optimismus.

Milá maminko a babičko, děkujeme Ti za Tvoji lásku
a všechno, co pro nás denodenně děláš

manžel Josef
syn Pavel s manželkou Alison
a vnoučata Vincent a Josefína
syn Ondřej s manželkou Sarah

Připojujeme se k přání rodiny
a dlouholeté člence a funkcionářce Rady České misie
a neúnavné pracovnici našich krajanských organizací
upřímně děkujeme za její svědomitou práci a obětavou
pomoc, kterou neustále poskytuje misii, Moravským
spolkům při péči o krásné národní kroje i jednotlivým
lidem v nesčetném množství prokazovaných služeb.

Milá „Liby", kéž Vám všechno mnohonásobně odplatí dobrotivý Bůh a po všechny další dny Vašeho života Vám na každém kroku žehná. Kéž Vám dá dostatek sil a stálý pracovní elán a udělí Vám všechny potřebné milosti do dalších šťastných let…

Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu

http://www.wcev1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m. Cleveland Time

Sundays: 2.03 - 4.00 p.m. Chicago Time

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravecek 1-708-484-3162

Dolores Jacklin 1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Vroucí vzpomínka

Letos 2. září 2015 uplynulo již jedenáct let, kdy nás opustil milovaný manžel, otec a dědeček pan

Josef Hrudkaj

narozený v Tuří Remetách na Podkarpatské Rusi.
Jeho popel je uložen na hřbitově
Panny Marie Královny nebe v Hillside, IL

Mše svata za něho bude obětována
v sobotu 3. října 2015 v 6.30 večer
v kostele České misie v Brookfieldu.

S láskou věrně vzpomínají

Anežka Hrudkajová, manželka
syn Tony s rodinou
dcera Anežka s rodinou

Bolestná vzpomínka

S hlubokou bolestí si dne 21. října připomínáme desáté výročí, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek a bratr, pan

John Kadlček

Narodil se 2. listopadu 1939 v Dolním Němčí na Moravě.
Do USA přišel v roce 1969.
Pochován je na hřbitově Panny Marie Královny nebe.

Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat
v neděli 18. října 2015 v 10.30 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě s námi.
Manželka Zdenka
syn John a dcera Denise
bratr Josef s rodinou v Dolním Němčí
a ostatní příbuzní v Americe a na Moravě

Věčná vzpomínka

Letos uplyne již sedm roků, kdy nás opustil na svátek Všech Svatých, 2008 ve věku 79 let

Rev. Josef Kadlec, S. J.

Skoro 30 let sloužil měsíčně pravidelné mše svaté pro exulanty v prostorách georgetownské univerzity v americkém hlavním městě, Washingtonu, D.C. Jeho kázání byla známa svou hloubkou a provázaností do současnosti. Nekompromisní jasnost jeho výkladů získala svého času značnou popularitu a nenechala nikoho na pochybách o Boží pravdě a z ní vyplývajícího směru pro lidstvo odvěků, stejně jako dnes.
Rodem Pražák, měl život výrazně ovlivněný komunismem. Nešlo-li to však v raném věku, stal se knězem v pozdním věku. Poznamenaný terorem nevolil pohodlí, když se mu nabízelo, ale vyplnění svého poslání. A tak se stal napřed lékařem, pak knězem a nakonec také bioetikem. Jeho přístup k okolí jako by byl stvořen pro činnost v tom prostředí, jak by na přípravu pamatoval Bůh sám.

Vzpomeňme a pomodleme se při této příležitosti za jeho českou oddanou duši a nezdolnou, neutuchající pravověrnost.

Za celou katolickou komunitu ve Washingtonu
Jaroslava Zolmanová

Česká Misie v Chicagu Vás srdečně zve na

OCTOBERFEST

Na zahradě a v klubu České misie
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

V sobotu 17. října 2015

Od 4.00 odpoledne do půlnoci i déle

Bude hrát kytarové duo z České republiky

Verunka a Luboš

Stráníci

a další hosté

Na čepu bude několik druhů sudového piva.

Dále nabídneme jídla domácí kuchyně, teplé uzeniny, speciální guláš a výborné pečivo všeho druhu.

Vstupné dobrovolné.

Pozvěte své přátele a známé.

Bližší informace podá Mons. Dušan Hladík:
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Překvapivá účast

Neutuchající elán - Stráníci

31 let společného života a hraní

Stráníci u táboráku na Medenici 2007

V rámci letošních pivních slavností naší České misie vystoupí jedna ze známých dvojic Verunka a Luboš Stránikovi z České republiky, jinak rečení Stráníci. Verunka krasně zpívá - má nadání po tatínkovi, který byl muzikantem - a Luboš jako její partner ve zpěvu je s kytarovým doprovodem vynikající.

Začínali jako folk-trampské duo, hráli hodně písničky od Peter, Paul and Mary, ale jen s českým textem. Jak to v hudebním světě chodí, kapely se dávají dohromady, rozcházejí se, vznikají nové, tak i oni hráli v různých hudebních seskupeních s rozličným repertoárem jako folk, vlastní skladby a písně se svéráznou tématikou. K trampským písničkám se vrátili poté, co byli požádáni o natočení 2 písní v roce 2004 pro trampské CD „Od severu na západ" pro festival FTC (folk-tramp-country). Ale již dříve v roce 2002 zavedli pravidelné jakési sleziny „Návštěvy u Stráníku" v Radničním sklípku v Litvínově,kde mezi hosty byli též Samson Lenk, Pavlína Jíšová, Nezmaři, Wabi Daněk, Lohonka Žalman, Vojta Kiďák Tomáško atd... Protože dostali zase chuť na trampské písničky, vydali své vlastní CD pod názvem „Písničky, které jsme potkali" (Rosa na kolejích, To se mi jen zdá, Tunel jménem čas, Ročník 47...) za spolupráce hostů jako Wabi Danka, Vojty Zíchy a dalších (2006).

Dnes Stráníci vystupují jednak sami dva, jednak s kytaristou M. Ošancem. Navic pořádají pravidelný „Potlach u Stráníků". Letošní patnáctý byl věnovaný kapele Hoboes a osadě T. O. Zlatý klíč.

Dokonce začali zajíždět na „Sleziny u tety Marion" na Medenici u Písku,kde jsem je také osobně poznal při svých zájezdech do Čech. Stali se pravidelnými účastníky všech těch dalších 9 setkání, kde rok co rok hráli u táboráku a podíleli se na všech dalších mimořádných sezeních až do rána bílého a vždy výtečně zapadli hraním a zpěvem mezi další kamarády a sklízeli oprávněná uznání.

Jejich vystoupení na misijním Octoberfestu bude výstižné také už jen tím, že k pivu patří trampské písničky stejně jako pivo patří k trampskému životu. Jejich účast na těchto pivních slavnostech bude jistě pro přítomné mimořádným zážitkem, poněvadž jsme již dlouho v našem společenství nic takového neměli.

Proto vzhůru na Octoberfest, hody to pivní i zpěvní.

Eda Vedral,
Šerif v. v. T. O. Dálavy blahé paměti

Stráníci trénují na Chicago

Něžná vzpomínka

Na svátek Všech svatých 1.listopadu letošního roku tomu bude již třicet roků, co byl nenadále odvolán z tohoto světa můj milovaný syn

John "Jack" Vacek

PROFESOR A HISTORIK

Profesor Vacek graduoval jako člen PHI BETA KAPPA z NORTHWESTERN UNIVERSITY a byl Woodrow Wilson Fellow a Fullbright Scholar v Indii. Dosáhl též diplomů na Columbia University v New Yorku, Loyola University v Chicagu, na Goethově Institutu v Německu a Russian Institutu (Indiana University) a na Karlově Universitě v Praze. Vyučoval na několika universitách po celém světě. Ovládal sedm cizích jazyků. Ač mu bylo teprve 38 let, svými rozsáhlými znalostmi, živým a láskyplným zájmem o každého studenta a posluchače jeho učitelský talent a výchovný vliv vyoral v jejich myslích úrodnou kulturní brázdu. Jeho české rodinné dědictví vykvetlo v jeho srdci v hluboký cit pro vlast jeho předků.

Také jsme si 8.září připomněli, že před patnácti roky byl po dlouhé a těžké nemoci povolán na věčnost náš milovaný manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

Ing. Jan Vacek

Mše svatá za naše v Pánu zesnulé - syna Jacka a manžela Jana bude obětována v kostele České misie v Brookfieldu v neděli 1.listopadu 2015 v 10.30 dopoledne

Děkujeme všem, kdo si v modlitbě na ně vzpomenou s námi.

Adela Vacková, matka a manželka
Dr. Margaret Trybus, sestra a dcera
s manželem Dr. Dennis Gretchen,
MVDr.Fritz a John, synovci a vnukové

Úmrtní oznámení

Všem přátelům a známým s bolestí v srdci oznamujeme, že byl na věčnost povolán náš milovaný tatínek a dědeček, pan

František Červený

Narodil se 1. ledna 1927 v Oděse v Rusku. Oba rodiče byli učitelé, otec Čech, matka Ruska. Když mu bylo 10 let odstěhovala se jejich rodina do Prahy. Zde se později na nátlak otce vyučil u Melantricha tiskařem, ale chodil na soukromé hodiny herectví. Začínal jako činoherní herec, ale známá herečka Zita Kabátová objevila jeho tenor a tak začala jeho pěvecká kariéra nejdříve na pražských operetních scénách, poté na Kladně, v Teplicích a v Olomouci. Odtud také po invazi sovětských vojsk do Československa se svou rodinou emigroval. Nejprve čekali s manželkou Janou a dcerou Danou půl roku v táboře v Rakousku a odtud se dostali v roce 1969 do Chicaga, kde se jim narodil syn František a brzy zapadli do českého dění. V Chicagu se také uplatnilo jeho povolání tiskaře u firmy Litko, kde pracoval až do důchodu. Při své práci však nezapomněl na svou první lásku – operetu, a tak s manželkou Janou pořádali pro místní krajanské publikum pěvecká vystoupení, estrády a Silvestrovské večery. Jeho první Silvestr byl v roce 1971 v Sokole Havlíček Tyrš v Chicagu na Lawndale a 27. ulici. Svým humorem a krásným tenorem bavil českou veřejnost po mnoho let. Po odchodu do důchodu natrvalo přesídlil do městečka Lakeside ve státě Michigan, kde již před tím mnoho let měl víkendovou chatu.
Ze světa odešel smířen s Bohem a posílen svatými svátostmi.
Zemřel 3. srpna 2015 v Lakeside.
Církevní pohřeb se konal 8. srpna a jeho popel je uložen na hřbitově v Union Pier, MI.

Děkujeme všem, kdo se s ním přišli na poslední cestě rozloučit a kdo si na něho vzpomenou v modlitbě.

Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu, IL v neděli 8. listopadu 2015 v 10.30 dopoledne

syn František s rodinou
a přátelé z Chicaga a okolí

MLADÝM

Měsíční sonáta

Kdo v životě neměl chvíle krajní bolesti? Kdo nikdy v životě neměl touhu se vzdát? Kdo se nikdy necítil osamělý? Někdo možná ztrácel i veškerou naději. Ani slavní, bohatí a významní lidé nejsou ušetřeni chvil samoty a hlubokého protivenství.

Přesně to se stalo jednomu z nejvýznamnějších skladatelů všech dob, Ludwigu Van Beethovenovi, který se narodil v roce 1770 v Bonnu v Německu a zemřel ve Vídni v Rakousku v roce 1827.

Beethoven propadl velkému smutku a depresím po úmrtí německého prince, který byl jeho patronem a byl pro něho jako jeho druhý otec. Beethovenova hudba z tohoto smutného období je stejně smutná a pochmurná.

Mladý skladatel velmi trpěl ve vztahu se svým otcem, který ho často ve vzteku fyzicky týral. Otec nakonec v důsledku silného alkoholismu zemřel na ulici. Také jeho matka zemřela velmi mladá a jeho vlastní bratr mu nikdy v životě nepomohl. Ke všem trampotám se posléze přidala i nemoc. Beethoven začal ztrácet sluch, začalo mu hučet v uších, byl z toho často nervózní a podrážděný. Nakonec mohl slyšet jen pomocí naslouchátka – trubky, kterou si přikládal k uchu nebo rezonanční tyče, kterou se opíral o klavír, aby slyšel záchvěvy tónů. Lidé s ním komunikovali tím, že psali na tabulku, ale většinou neměli dlouho trpělivost domlouvat se s ním tímto způsobem a on zase neuměl odečítat z jejich rtů. Když mu nikdo nemohl pomoci, uzavřel se do sebe a vyhýbal se lidem. Získal tak pověst mrzouta a nakonec upadl do hluboké deprese. Z těchto všech důvodů ztratil vůli k životu a uvažoval o tom, že by bylo možná pro něho lepší, kdyby spáchal sebevraždu.

Ale žádné dítě Boží není zapomenuto. – Pomocnou ruku Beethovenovi podala mladá slepá žena, která bydlela ve stejném penzionu, kam se nastěhoval on. Jednou v noci k němu přišla a začala mu křičet do uší: „Dala bych cokoli, kdybych mohla vidět svit měsíce.“ Když jí s vypětím všech sil porozuměl, byl dojatý k slzám. – On, na rozdíl od ní, viděl! Mohl psát na papír a komponovat hudbu!

Té noci se Beethovenovi vrátila vůle k životu a vedla jej, aby složil jedno z nejkrásnějších hudebních děl všech dob: „Mondscheinsonate“ – „Měsíční sonátu.“ Při pohledu na stříbřité měsíční nebe měl na mysli mladou slepou ženu a zároveň se mu honily hlavou vzpomínky na smrt svého drahého přítele a v té chvíli se ponořil do hluboké, přehluboké meditace. Své myšlenky pak vyjádřil v tónech hudby.

Hlavní téma melodie napodobuje pomalé kroky lidí. Beethoven si možná představoval, jak s dalšími nesl rakev německého prince, jeho přítele, mecenáše a dobrodince. Někteří znalci hudby říkají, že v hlavním tématu první věty sonáty se do nekonečna opakuje síla slabik slov: „Warum?“ „Warum?“ – „Proč?“ „Proč?“ …

Měsíční sonáta

Vzdálený měsíci,
zář máš rozvátou.
Zápasíš bezhlasý
jen s bílou mou sonátou.
Svítíš, lákáš,
svítím k dálkám.
Cítím dál tvoje kouzlo,
zní v klávesách
Bůh sám …

Roky po té, co překonal žal, utrpení a bolest, složil Beethoven „Ódu na radost“ která uzavírá jeho „Devátou symfonii,“ Beethovenovo „Velké dílo – Magnum opus“, které korunovalo životní tvorbu tohoto pozoruhodného skladatele. Poprvé toto své dílo uvedl v roce 1824 a potom – jako úplně hluchý – ani neslyšel závěrečný potlesk. Jeden ze sólistů ho jemně obrátil do hlediště, takže spatřil sál plný divoce jásajícího, tleskajícího a klobouky mávajícího publika. „Óda na radost“ je Beethovenovo vyjádření vděčnosti k životu a Bohu za to, že nespáchal sebevraždu.

A to všechno díky tomu, že mladá slepá žena v něm inspirovala touhu spřádat hudební myšlenky v měsíční noci. Paprsky měsíčního svitu utkal v podivuhodně krásné melodie. Beethoven, který neslyšel, velice citlivě vylíčil prostřednictvím kouzelné melodie krásu noci koupající se ve svitu měsíce pro dívku, která ji nemohla spatřit na vlastní oči.

Příběh vyprávěný hudebníkem Enrique Baldovino
Podle internetové prezentace

Dějiny modlitby svatého růžence

Všeobecně se má za to, že modlitba růžence je dílem sv. Dominika z počátku 13. století. Samozřejmě tento významný světec má na ní svůj veliký podíl, nicméně pokládat růženec za jeho dílo je nepřesné. Tato známá a účinná forma modlitby má totiž svůj delší historický vývoj.

Starověké kořeny sv. růžence a sv. Dominik

Už v křesťanském starověku poustevník sv. Pavel z Théb (4. století) doporučoval neustálé opakování naučených modliteb jako prostředek růstu v duchovním životě. V 7. století potom biskup Ildefons ve španělském Toledu naléhavě vyzýval k častému opakování andělského pozdravu Zdrávas Maria v soukromé modlitbě (tehdy ještě bez dodatku „Svatá Maria, Matko Boží...").

Pod vlivem těchto idejí církev ve 12. století v Německu a v Itálii šířila modlitbu tzv. mariánského žaltáře. Duchovní měli povinnost modlit se v rámci liturgie hodinek denně 150 žalmů. Byla snaha zapojit do toho i laiky. Protože byli převážně negramotní a neznalí latiny, doporučovali kněží nahradit v jejich případě 150 žalmů 150 libovolnými mariánskými modlitbami, nemusely to být jenom Zdrávasy. Aby se to dobře počítalo, uvazovalo se 50 kamínků po 10 na šňůru, věřící se měl na prvním kamínku pomodlit mariánskou modlitbu, kterou 10krát opakoval - a poté na dalším desátku se modlit zase jinou. Neexistoval žádný předpis, jaké modlitby mají věřící takto recitovat, záleželo to na jejich svobodné volbě. Tyto provázky s kamínky se začaly už tenkrát nazývat „rosarium", tj. zahrada růží, věnovaných Panně Marii, odtud český název „růženec".

Matka Boží se roku 1214 zjevila sv. Dominikovi, zakladateli řádu kazatelů (dominikáni), kteří se v té době věnovali především obracení bludařů albigenských na katolickou víru. Řekla mu mimo jiné: „Šiř můj žaltář, jestliže chceš tyto zatvrzelé duše obrátit!" Dominik uposlechl, jím založený řád se stal velkým šiřitelem tohoto tzv. mariánského žaltáře, předchůdce dnešního růžence. Dominikáni též zaváděli místo libovolných modliteb, jež se měly opakovat, andělské pozdravení Zdrávas Maria a propagovali rozjímání o životě Krista a Panny Marie jako součást této pobožnosti.

Dominik z Prus a bl. Alan de la Roche

Úpadek církve, k němuž došlo ve 14. a 15. století v důsledku rozkolu na papežském stolci a renesančního myšlení, odsunul modlitbu mariánského žaltáře do zapomnění. Na jejím vzkříšení má hlavní zásluhu reformní katolické hnutí zvané „Devotio moderna" (Nová zbožnost), jež zasáhlo především kláštery kartuziánského řádu. Z tohoto prostředí vzešel i bl. Tomáš Kempenský, autor dosud stále aktuálního mystického spisu „O následování Krista".

V kartuziánském klášteře v Trevíru žil v 15. století mnich a teolog Dominik z Prus, pravděpodobně polského původu. Ten se svým řádovým spolubratrem Adolphem z Essenu dosavadní mariánský žaltář, stále častěji nazývaný již „růžencem", prohloubil tím způsobem, že stanovil podle evangelií témata k rozjímání. Tak vznikly „radostný, bolestný a slavný" růženec. Nemělo to ovšem dnešní formu. Dominik z Prus předložil k rozjímání podle evangelií 14 událostí a námětů z dětství Ježišova, 6 z jeho veřejné činnosti, 22 z jeho umučení a 7 z jeho zmrtvýchvstání.

Roku 1460 se Panna Maria zjevila v dominikánském klášteře v Dinanu ve francouzské Bretani bl. Alanovi de la Roche a vyzvala jej k misijní činnosti ve prospěch růžence. Řekla, že toto je nejúčinnější zbraň k záchraně lidstva před nepřáteli křesťanstva, což se týkalo tenkrát na výsost aktuálního tureckého nebezpečí. Bl. Alan uposlechl, jezdil po Francii, po Německu i jiných zemích, všude hlásal potřebu časté modlitby růžence a zakládal tzv. růžencová bratrstva, jež se zavazovala k jeho denní recitaci a rozjímání. Při jeho kázáních docházelo k četným obrácením a zázrakům. Bl. Alan také zavedl, že před každým desátkem se věřící ještě modlili Otčenáš.

Ne všude ale byla modlitba sv. růžence přijímána s nadšením. V benediktinském klášteře v St. Poelten v Rakousku dodnes ukazují náhrobek opata, jehož mniši vyhnali, protože prosazoval v klášteře tuto modlitbu. Zemřel mimo svoji řeholní komunitu a až po mnoha letech mohly být jeho ostatky převezeny zpět. Odpůrcům růžence nahrávalo, že tajemství k rozjímání nebyla přesně dána, k těm, která stanovil Dominik z Prus, přidávala lidová zbožnost bez kontroly učitelského úřadu církve mnohá další, takže hrozilo nebezpečí plíživého proniknutí hereze do této formy zbožnosti.

Sv. Pius V. a současná podoba modlitby sv. růžence

Roku 1566 usedl na stolec sv. Petra sv. Pius V., dominikán, asketa a velký reformátor církve v duchu Tridentského koncilu. Ten pevně věřil slovům Panny Marie, jež řekla v soukromém zjevení jeho spolubratrům sv. Dominikovi a bl. Alanovi, že právě tato modlitba disponuje nejúčinnější silou, jak zastavit šíření herezí, napomoci k obrácení duší a zachránit křesťanství před agresí nekřesťanských vojsk. Pius V. viděl zoufalou situaci tehdejší církve, ohrožené lavinovitým šířením protestantismu a tureckým loďstvem, nacházejícím se už téměř u italských břehů. Vsadil proto všechno na růženec. Roku 1569 v apoštolské konstituci „Consueverit" zavedl tuto modlitbu v celé církvi. Aby zabránil nekontrolovanému pronikání různých spontánně vytvořených tajemství, pocházejících z lidové zbožnosti lidí ve víře nevzdělaných, ustanovil za závazná nám dodnes známá tajemství v počtu 15 (5 radostných, 5 bolestných, 5 slavných). K andělskému pozdravení dodal ještě prosbu „Svatá Maria, Matko Boží..."

Sv. Pius V. je tedy z moci učitelského úřadu tvůrcem dnešní podoby sv. růžence a vyzval celou církev, aby se jej horlivě modlila.

Výsledky se dostaviły brzy. 7. října roku 1571 zvítězila spojená křesťanská vojska v námořní bitvě u Lepanta nad několikanásobně větší tureckou přesilou, čímž byla Evropa zachráněna. Rovněž tak katolická církev se ubránila myšlenkovému náporu protestantismu, katolické státy jižní Evropy si uhájily svou identitu.

S růžencem v ruce vyzýval kapucín Marco d'Aviano roku 1683 u Vídně spojené katolické oddíly pod velením polského krále Jana Sobieského k obraně města před obrovskou tureckou přesilou - a proti všemu očekávání přišlo vítězství. Zhruba v téže době sv. Ludvík Maria Grignion z Montfortu se s nadšením věnoval růžencovému apoštolátu ve francouzském kraji Vendée - a právě tento kraj dokázal o sto let později vzdorovat i za cenu mučednické krve jakobínským osvícenským tyranům.

Panna Maria ve svých zjeveních dala několikrát jednoznačně najevo, že mezi všemi modlitbami upřednostňuje právě sv. růženec. V Lurdech se sv. Bernardetě zjevila s růžencem v ruce, ve Fatimě vyzvala k jeho časté modlitbě a vyslovila přání, aby se po každém desátku přidávala prosba „Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně, a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které Tvého milosrdenství nejvíce potřebují." Tato tzv.„fatimská vložka" se stala nedílnou součástí modlitby růžence.

V období II. světové války a po ní se staly pověstnými tzv. „růžencové křížové výpravy" (kruciáty), kdy se katolíci masově zapojovali do modliteb růžence na určitý úmysl. Katolický kněz v USA Patrick Peyton z kongregace Sv. Kříže vyhlásil během války růžencovou kruciátu za její ukončení. Tato myšlenka inspirovala rakouského františkána P. Petra Pawliczka k vyhlášení růžencové kruciáty za odchod sovětských okupačních vojsk z rakouského území. Do tohoto modlitebního boje se zapojilo přes 700 tisíc lidí. Stalo se, co nikdo neočekával: Sovětská vojska r. 1955 opustila zemi.

Papež sv. Jan Pavel II. (1978-2005), známý svým hlubokým vztahem ktéto modlitbě, navázal na odkaz Dominika z Prus a ke třem typům sv. růžence (radostný, bolestný a slavný) připojil ještě tzv. růženec světla, jenž reflektuje náměty k rozjímání z veřejné činnosti Spasitele. Právě od Dominika z Prus tato témata pocházejí.

Modlitba sv. růžence, jak ji dnes známe, není tedy umělým výtvorem nějaké významné osobnosti, byť i světecké, ale výsledkem organického vývoje zbožnosti církve a neustálé kontinuity její nauky a jejích forem spirituality, nad nimiž bdí Duch Svatý. Už proto si zasluhuje nejen úctu, ale též „aktivní používání". Dějiny církve mohou vydat mnoho svědectví o tom, čeho všeho bylo díky této modlitbě dosaženo.

Nejvýmluvnějším příkladem je Japonsko, kde v 19. století misionáři, domnívající se, že křesťanství zde bylo už v 17. století krvavým pronásledováním vyhlazeno, najednou objevili domorodé katolíky, kteří si uchovali neporušenou víru po několik generací celých 200 let. Bez Písma sv., beze mše sv. a bez svátostí, jediné, co jim zůstalo, byly růžence, které jim jejich předkové, kteří podstoupili v 17. století mučednickou smrt pro Krista, ještě stačili předat. Růženec jim zachránil pravou katolickou víru. Kéž by se tak stalo i dnes, důvěřujme!

PhDr. Radomír Malý
Immaculata 5/2014

Petice Svatému otci Františkovi za výzvu k modlitbě svatého růžence

Řeholní sestra Elisabeth, ze švýcarské deicéze Chur šíří následující petici papeži Františkovi:

Vážený Otče Františku,
Od hlavní zbraní nemůžeme očekávat mír!
Matka Boží nám dala v růženci nástroj,
který mír může zajistit!
Vážený Otče Františku, prosíme, vyzvěte všechny křesťany, aby se modlili růženec za mír ve světě!
S pozdravem,
[Vaše jméno]

(Je třeba vyplnit jméno, příjmení, zemi a směrovací číslo)
http://citizengo.org/de/29644-papst-franziskus-soll-die-ganze-christenheit-zum-vereinten-rosenkranzgebet-auffordern?tc=gm

* * *

Lidstvo směřuje s otevřenýmam očima do propasti!
Zvrácené hodnoty zaslepují lidi stále víc a více...
Co dělat? Co nám může pomoci?

Znepokojuje tě vlna utečenců, která chce převálcovat Evropu?
- Modli se růženec!
Jsi pro život od přirozeného početí po přirozenou smrt?
- Modli se růženec!
Obáváš se islamizace Evropy?
- Modli se růženec!
Chceš žít v míru a svobodě?
- Modli se růženec!
Chceš, aby se zastavila ideologie *gender?*
- Modli se růženec!
Chceš, aby skončily války a zastavilo se prolévání krve?
- Modli se růženec!

* * *

Milion dětí spojených v modlitbě

Celosvětová německá katolická nadace „Kirche in Not" Königstein, 27.9.2015 (kath.net/ KiN) 018 323 – vyzývá k účasti na akci *„Milion dětí spojených v modlitbě"*.

Na celém světě se v neděli 18. října v 9.00 hod. shromáždí děti každého věku, aby se spojily v modlitbě za jednotu a mír.

Hnutí „Děti Růžencové akce" vzniklo v r. 2005 ve Venezuele a odtud se rozšířilo do celého světa. Iniciátoři důvěřují výroku svatého pátera Pia: *„Když se milion dětí pomodlí růženec, svět se změní."* Tak dostala iniciativa i svůj název a svůj cíl. „Kirche in Not" akci podporuje prospekty a plakáty, které je možno si zdarma objednat v kanceláři nadace.

Kirch in Not, Lorenzionistraße 62. 91848 München,
e-mail: info @ *kirche-in-not.de*

Zdeněk Pololáník jubilující

K 80. narozeninám skladatele, varhaníka a pedagoga, které oslaví 25. října 2015

Z denního programu Zdeňka Pololánika není poznat, že mu tento měsíc bude osmdesát let. V neděli dopoledne hrál na mši, odpoledne byl v Olomouci zkontrolovat provedení své opery Noc plná světla a večer zase na koncertě v Besedním domě. Pololánikovu hudbu znají návštěvníci koncertů i filmoví diváci, jeho písně se zpívají v kostelech. Jeho jubileu je věnován i letošní ročník Brněnského varhanního festivalu. Setkali jsme se v Ostrovačicích, kde žije a také dodnes působí jako varhaník.

Vystudoval jste na konzervatoři varhanní třídu, jste varhaník, což by vás mohlo spojovat třeba s Olivierem Messiaenem, Petrem Ebenem nebo také Antonem Brucknerem. Cítíte s nimi nějaké vnitřní souznění?

Ne, ani s jedním. Já inklinuji víc k romantické hudbě a žádné vyložené vzory jsem ani neměl. Za dob studií jsem si probral všechny možné autory od a až do z a jejich výrazná díla, ale bez uvažování o tom, kterou cestou se vydat. Určitě ve mně zanechali stopy, protože stavební základ tu být musí. U mě ale není jednostranný, byla tu terciová harmonie, pak přišla kvartová, různé -ismy, ale ze všeho jsem si uložil jen několik dobrých věcí, které mě zaujaly. A bylo to víc v podvědomí než ve vědomí. Tak tvořím odjakživa a kdo v tom hledal systém, ten vždycky pohořel, protože tam žádný není: ani uplatněný, ani chtěný.

Jak varhany skladatele ovlivní, přinášejí něco specifického, nebo ho naopak mohou v něčem omezit?

Mně se varhany líbily díky zvukové barevnosti a různorodosti. Je to nástroj, který se proměňuje s dobou, prostředím, se styly chrámů a skýtá hodně možností. Když jsem si na konzervatoři kromě varhanního oddělení přibral skladbu jako předmět navíc a dostal za úkol kompozici pro dva nástroje, tak jsem si nevybral dva jednohlasé, ale varhany a klavír, aby tam bylo co nejvíc tónů i barev. Profesor mi to původně nechtěl schválit, ale nakonec byla skladba dobře přijatá a přitáhla ke mně zájem. Otevřela mi cestu do rozhlasu i k interpretům: klavírní duo Věry a Vlastimila Lejskových a varhaník Miloslav Buček mě požádali o skladbu pro dva klavíry a varhany, kterou taky dostali. Mě zajímají zvukové barvy a varhany jich mají nejvíc. Jsou tu sice syntezátory, ale u těch mi vadí jejich umělost.

Zahajovací koncert Brněnského varhanního festivalu v kostele u jezuitů bude věnován vašemu jubileu. Jak se vám nové „varhany pro Brno" líbí?

Velice je vítám a jsem rád, že se jich brněnští varhaníci hned chopili a o koncerty je zájem. Hana Bartošová je nejen průbojnou varhanicí, ale zároveň organizátorkou. Přitom je prostá konkurenčního pohledu na ostatní varhaníky a zve sem špičkové interprety. Nové varhany přinesly nové možnosti a po letech, kdy byly jako nástroj vábící lidi do kostela zanedbávány, zažívají období prvořadého zájmu. Co vám budou na festivalu hrát, napsal jste něco přímo pro tuto příležitost? Jako novinku uvede paní Bartošová s dcerou transkripci mé skladby pro smyčce a klavír. Přepsal jsem ji pro varhany a klavír, který u nás v kostele nebývá slyšet moc často. A na závěr bude nějaká sborová skladba – nabídl jsem jich několik a vlastně ani nevím, kterou si vybrali.

Před deseti lety po vás v České Třebové pojmenovali varhanní festival, jak jste na takovou nabídku v první chvíli reagoval?

Bylo potěšující, že si mě všimli. Důležitější ale je, že se ředitel festivalu František Preisler věnuje vydávání soudobé duchovní hudby. Chodil za mnou ještě na Petrov, kde jsem býval varhaníkem, zpíval s námi chorál a měl zájem také o mou tvorbu, kterou jsem ani za totality nezanedbával. Psal jsem pro liturgii, skladby s biblickou tematikou, dokonce jsem v roce 1970 napsal Píseň písní (Šír haš-šírím) pro velký sbor, orchestr a sólisty. Je to dvouhodinové oratorium na hebrejský text a dalo by se i inscenovat. A stále čekám, že se ta inscenace někde objeví a budu u toho. O Píseň písní měl zájem Evald Schorm, představoval si inscenaci v přírodním divadle, bohužel se nedožil vhodné doby, aby ji mohl zpracovat. Ale pozval mě na základě svého zájmu do Laterny magiky, pro kterou jsem napsal celovečerní balet Sněhová královna. Dirigent Ondřej Pipek, tehdy šéf Makedonského národního divadla ve Skopji, chtěl inscenovat Píseň písní v Dubrovníku – voněly by tam cypřiše přesně podle libreta. Vedli jsme kolem toho korespondenci a psal mi, že ani nevím, co jsem složil. Jenže on nesměl z Jugoslávie sem a já jsem tehdy nesměl do Jugoslávie.

V 60. letech jste byl členem Tvůrčí skupiny A, kromě vás v ní byli skladatelé Jan Novák, Alois Piňos, Josef Berg a Miloslav Ištvan. Co drželo pohromadě tak rozdílné autorské typy?

Snaha ukázat, že tu není umění na pochodu levá-pravá podle toho, jak nám bude někdo diktovat. A právě ta různost nás vedla k tomu, abychom psali po svém. Ocenil to i Berg ve smutném rozhovoru pořízeném pár dní před jeho smrtí. Říkal, že nám nešlo o to, abychom naplňovali nějaké -ismy, ať už běží v západním nebo východním světě, ale abychom ukázali různost cest v umění i osobitosti našich projevů. Jan Novák vycházel z neoklasicismu, trávil nějaký čas u Martinů a to nemohlo zůstat bez vlivu, ale přece jen šel trošku stranou. Já jsem nikdy nechtěl být modernistou a psal jsem si svou muziku.

která zajímala interprety i posluchače. Piňos vytvářel se svými žáky teamworky, ve výsledcích bylo víc racia než sentimentu. Ištvan byl osobitý, svůj.

Na JAMU mnohé z vás mimo jiné učil Theodor Schaefer, který byl podle Jiřího Beneše ohromný pedant. Je to pravda, jaké to ve vás zanechalo stopy?

Já jsem ho zažil až poslední rok svého studia, předtím jsem byl u profesora Viléma Petrželky. Ten mi sice říkal, abych si napsal žádost o dokončení ročníku u něj, ale té nebylo vyhověno a přidělili mi profesora Schaefera. Ten mě učil už na konzervatoři hudební formy, byl opravdu přísný pedant, ale velmi dobře jsme si rozuměli. Když se dověděl, že jsem napsal tu žádost, tak je to postavilo s Petrželkou proti sobě, ale mně tehdy hráli nějaké skladby v Sovětském svazu. Tady mě nařkl Ctirad Kohoutek, že píšu klerikální hudbu, a v Leningradu se moje hudba setkala s velkým oceněním. Pro Theodora Schaefera bylo dobré mít takového studenta a ten rok s ním byl velmi krásný. Dostal jsem i pozvání k besedě na leningradské konzervatoři, kam jsem jel navzdory ministerskému zákazu. Sověti si to prosadili a měl jsem tam od té doby spoustu přátel. Bylo to pro mě důležité i v tom, že jsem měl od té doby pokoj, protože mě hráli v Sovětském svazu.

Jak se tam vaše hudba vůbec dostala?

Začalo to seminářem na JAMU, kde zrovna hráli mou skladbu – na seminářích jsme předváděli svoji hudbu a ostatní se k ní vyjadřovali. A na tento seminář přišli ředitelé různých konzervatoří ze Sovětského svazu, Jiřina Kolmanová mi tam hrála Klavírní preludia. Skladba vzbudila zájem a dostal jsem nabídku na dopisování s posluchači sovětských konzervatoří. Byl mezi nimi dnes známý skladatel Sergej Slonimskij, Boris Tiščenko, Oleg Jančenko a ještě další. O prázdninách jsem opsal několik skladeb, poslal jim je, a oni místo toho, aby je jenom přečetli, tak je provedli na samostatném koncertě. Ten se konal 28. září, což je pro mě památný den: svátek svatého Václava a úmrtí mé maminky. Tisková zpráva vyšla hned druhý den ráno a dostala se i k nám přes ČTK. Já jsem měl být tehdy vyhozený z JAMU. V posledním ročníku si na mě rektorát vyžádal posudek od Místního národního výboru v Ostrovačicích. V odpovědi stálo, že denně hraji na varhany v kostele, nejsem členem Svazu mládeže ani jakékoliv politické organizace a nesplňuji správný profil občana socialistického státu. Na JAMU se posudku zděsili. Když mi měl Theodor Schaefer můj vyhazov oznámit, tak řekl, že uděláme aspoň soupis mých skladeb a ptal se, jestli byly provedeny. Řekl jsem: „Ano, včera v Leningradu." To byl moment, který předurčil můj další životní postup.

Vaše opera Noc plná světla měla premiéru před dvěma lety. Vznikla na motivy legendy Paula Claudela, zabývá se spásou, obětí, smířením, vykoupením. Je možné ji považovat za ideové a duchovní završení vaší tvorby, je to něco jako váš Parsifal?

Dalo by se to říct. Je to velice silné téma, zpracovával jsem ho už po převratu jako scénickou hudbu se Zdeňkem Kaločem, Claudel se tady začal objevovat jako novum.

Naopak vaše první opera je komedie Funus bláznů z roku 1966, to mi připadá jako úplný protipól vážného duchovního tématu…

Tohle téma mi nabídl Václav Renč, ale ono je vlastně taky hluboké, určité bláznovství člověka se dá dovést ad absurdum. Hlavnímu hrdinovi v té hře namluví, že je mrtvý, on se nechá klamat, ostatní kolem něj dělají habaďůru, jeden nad ním pláče, druhý hraje biskupa, který ho má pohřbít, ale on se probere z toho snu až ve chvíli, kdy ho chtějí doopravdy zahrabat. Bylo to tehdy velice silné téma – pohřbít někoho zažíva a přinutit ho, aby věřil, že je mrtvý, bylo podobné jako připravit člověka o existenci z ideových důvodů. Lidé se na odborové schůzi dívali do stolu a hlasovali pro to, aby jejich kolegu vyhodili z práce. Potom se mu chodili omlouvat, aby je pochopil, že mají děti. On je ale měl taky… Když však Václav Renč zemřel, na provedení nebyla naděje a operu jsem nedokončil.

Jsou vaše nejhranější věci i vaše nejoblíbenější, nebo máte mezi svými skladbami nějakou opomíjenou, které byste přál víc pozornosti?

Já mám ke všem svým skladbám stejný vztah, ať je to písnička pro děti, písnička v kancionálu nebo celovečerní skladba. Nejblíž jsou mi pokaždé ty poslední opusy, stejně jako v rodině nejmladší dítě.

Napsal jste a píšete spoustu filmové i scénické hudby. Berete ji stejně vážně jako koncertní skladby, použijete někdy motiv z filmu třeba do smyčcového kvartetu nebo naopak?

Beru ji stejně vážně. I v tom směru, že je potřeba poněkud zapřít sám sebe a obětovat hudbu tématu. Někdy jsem psal dechovku, někdy do jazzu, folkloru, ruskou charakteristiku do ruských námětů – třeba v Oněginovi, Godunovovi, Běsech – nebo španělskou v Lorcovi, to je nutné. Když se někdo jmenuje Juan nebo Rosalinda, nemůžu k tomu napsat japonskou pětitónovou hudbu.

Jste autorem hudby k filmu Lev s bílou hřívou. Jak se psala hudba k filmu o Leoši Janáčkovi?

Tam bylo potřeba propojovat jeho obraty a udělat z nich něco svého. Režisér Jireš si mě vybral, protože mu připadlo dobré obrátit se pro hudbu k filmu o Janáčkovi do Brna. Já jsem to odmítal, nechtěl jsem být vedle Janáčkovy hudby, která je ve filmu citovaná. Jireš mi tehdy řekl: „Žiješ v Janáčkově městě, v místech, kde Janáček žil a tvořil, učili tě jeho žáci. Kdo jiný by měl hudbu napsat."

Stává se vám, že někde jen tak mimochodem zajdete do kostela a zrovna tam zpívají vaše ordinária? Zarazilo vás někdy nečekané setkání s vlastní hudbou?

Já se málokdy někam dostanu, protože jsem dosud varhaníkem v Ostrovačicích. Takže když je nějaký svátek, tak jsem tady. Ale když jsme byli u moře na dovolené, bydleli jsme v soukromí a domácí nám říkali, že v televizi běží český seriál Synové a dcery Jakuba skláře, jestli se nechceme dívat s nimi. Tak jsem jim říkal, že ho dobře znám. Nemohli tušit, že jsem k seriálu skládal scénickou hudbu.

Převzato ze stránek: Brno město hudby
http://www.mestohudby.cz/

Mistru Zdeňku Pololánikovi,

jehož známé kostelní písně i žalmy rádi zpíváme a jehož opera Noc plná světla uchvátila i chicagské publikum, a který je odběratelem a pravidelným čtenářem Hlasů národa k jeho životnímu jubileu upřímně blahopřejeme a vyprošujeme mu do dalších plodných let dobré zdraví, hojnost Božího požehnání a stálý příliv darů Ducha svatého

Mons. Dušan Hladík s redakcí Hlasů národa a krajanské společenství v Chicagu

Mojmírovci, Přemyslovci a Slavníkovci (2)

Kněžna Drahomíra a Slavníkovci

Kristián, jako prameny ke psaní své legendy, použil 4 starší rozporůplné legendy, a též ústní tradice. Přitom se odvolává nejen na „vyprávění kmetů, pamětníků života Václavova", ale i na vyprávění 2. pražského biskupa Vojtěcha: „...jak jsi byl poručil, kromě toho, čeho z Tvých úst jsem se doslechl, nebo co pravdivého jsme se od osob plných víry a svatosti dověděli. Něčeho jiného perem se dotknouti, nadobro se vystříhám!" Podle tohoto svědectví se tradice o sv. Václavu a sv. Ludmile udržovaly též v prostředí slavníkovském. Nesporně z tohoto prostředí získával zprávy o prvních českých a moravských světcích pro mantovského biskupa Gumpolda i císař Ota II. (973–983). Ten potom „pro milovníky pravdy" vypravuje „ze spolehlivého vyprávění některých lidí" o prorockém vidění Václavově, že totiž matka Drahomíra dá umučit bábu Ludmilu!? Také legenda „Crescente fide" bavorského původu, píšící o Václavově prorocké předpovědi umučení kněžny Ludmily kněžnou Drahomírou, se odvolává na „vypravování hodnověrných lidí". Můžeme říci, že to byli lidé na Slavníkově dvoře, kteří podávali zprávy o našich prvních světcích cizím legendistům! Na předním místě to mohl být samotný Kristián, který oslovuje sv. Vojtěcha slovy: „Nejdražší synovče (nepos carissime)!" a zařazuje se tak do Slavníkova příbuzenstva! Dle oslovení by byl bratrem knížete Slavníka! Narodil se snad ještě za života Václavova, mnoho o něm slyšel a pamatoval! Zprávy o Ludmile měl určitě od svých rodičů, kteří byli současníky Ludmily, Drahomíry a Vratislava. Slavníkovci, byť jenom jako závislá knížata, měli v té době určitě vliv na události v Čechách, ale také i v rodině vládnoucích Přemyslovců!

Bohužel, o svých rodičích a předcích Kristián mlčí, i když jejich účast na životě a smrti Václavově byla, dle jeho legendy, nepochybná! Jeho oslovování sv. Vojtěcha slovy: „Nejdražší synovče!" nám umožňuje dovědět se o jeho rodičích alespoň to nejnutnější. Bruno z Querfurtu píše v „Životě sv. Vojtěcha", že Slavník „byl pokrevně spřízněn s rodem královským, neboť byl vlastním vnukem (německého) krále Jindřicha, jehož zákonů dodnes s chvěním poslouchají národy daleko široko". Matka knížete Slavníka a pozdějšího mnicha a legendisty Kristiána, byla tedy dcerou německého krále Jindřicha I. Ptáčníka (* kolem roku 875, panoval 919–936). Jmenovala se Adilburg. Své syny, Slavníka a Kristiána, vychovávala v duchu latinské církve, a k přátelství se Sasy. Jako babička měla nesporně vliv i na své vnuky, syny Slavníkovy, jak ukazuje tíhnutí všech Slavníkovců k saským císařům a jejich zapojení do saské kulturní sféry. Rodní bratři Slavník a Kristián byli bratranci císaře Oty II.! A právě vlivem tohoto císaře Oty II., Kristiána a celé rodiny Slavníkovců byl mladičký Vojtěch poslán na studie do Magdeburku! Slavníkovci také své hrady budovali podle vzorů saských, jak dosvědčuje archeologie. Původ Kristiánův, pocházel z matky Němky, vrhá přirozené světlo na jeho poměr ke slovanské liturgii, ke kněžně Drahomíře, a k Přemyslovcům vůbec!

Ke sňatku nejmenovaného Slavníkova otce s dcerou německého krále Jindřicha I. Ptáčníka Adilburgou došlo ještě před smrtí knížete Vratislava (zemřel r. 920). Vratislav v tomto sňatku postřehl velké nebezpečí pro svého nástupce! Zřejmě proto dal Václava, který se po postřižinách vzdělával v písmu a v knihách slovanských, také do školy na Budči. To aby se vzdělal i v písmu latinském! Chtěl tím patrně předem oslabit očekávaný nátlak na Václava se strany Slavníkových rodičů. Proto také, dle Staroslověnské legendy minejní, dal Vratislav ještě za svého života uvést na knížecí trůn nedospělého Václava, a pozval k tomu „z knížat toho, kdo byl tehdy v jeho území a moci". Nemůže být pochyby, že tím knížetem vasalem byl Slavníkův otec, od kterého Vratislav žádal vasalskou věrnost a poddanost i vůči svému synu Václavovi. To určitě nebylo vhod vasalově manželce, dceři německého krále Jindřicha Adilburce! Ta by na českém trůně raději viděla svého (legendistou) nejmenovaného manžela, a tím také i sebe! Jen v této souvislosti dostává zpráva o nastolení nezletilého Václava na trůn ještě za života jeho otce svůj pravý smysl a historickou hodnotu!

Když kníže Vratislav zemřel, převzala vládu Drahomíra, která dle staroslovanské legendy „zajistila zemi a spravovala lid, dokud Václav nedospěl". Kristián nazývá Drahomíru a její stoupence „mocnou stranou nešlechetných", proti níž prý povstala „nepatrná strana spravedlivých". Té do čela staví Kristián mladičkého Václava!? Nemůže však být pochyby, že hlavními protivníky Drahomíry byli Kristiánovi rodiče, kteří s pomocí německého krále Jindřicha a bavorského vévody Arnulfa dosadili přibližně roku 922 na český trůn zcela nezkušeného Václava s tajným záměrem, že si ho nakonec Jindřichův (nejmenovaný) zeť zcela podmaní! Právě z jejich návodu Václav svou matku, kterou Kristián nazývá „příčinou všeho zla", od sebe i ze země české vyhnal!

Poté, co byl Václav takto izolován od matky a jejího příbuzenstva, vzbouřil se proti němu nejmenovaný vévoda kouřimský, který se chtěl zmocnit vlády nad celými Čechami! Kristián v přídavku ke své legendě píše, že „když bylo z obou stran prolito dosti krve", vévodové měli soubojem rozhodnout, kdo bude vrchním vládcem v Čechách. Kouřimský vévoda se Václavovi nakonec podrobil, a Václav ho velkomyslně propustil domů. Kristián jméno kouřimského vévody neuvádí. Můžeme se však domnívat, že byl totožný s oním knížetem-vasalem, kterého Vratislav pozval k nastolení Václavovu, a kterého pak zavázal k věrnosti a poddanosti. Nemůže být pochyby, že kouřimským vévodou byl nejmenovaný Slavníkův a Kristiánův otec. Napovídá to pozdější kronikář Dalimil na počátku 14. století.

Letecký snímek hradiště Stará Kouřim
Podle: www.archeologickyatlas.cz

Kronikář Dalimil totiž kouřimského vévodu nazývá „Ratislavem Zličským". Naše historická věda z toho vyvodila, že Kouřimsko a Zličsko byla dvě jména pro totéž knížectví, které se stalo knížectvím Slavníkovým. To proto, že Dalimil nazývá Slavníka „sestřencem" kouřimského vévody Ratislava. Přibližně o tři století starší Bruno z Querfurtu nazval Slavníka „vlastním vnukem (německého) krále Jindřicha". Mezi zprávou Dalimilovou a zprávou Brunovou je nepřekonatelný rozpor! Byla-li matka Slavníkova dcerou německého krále Jindřicha a současně sestrou Ratislava Zličského, pak byl Ratislav také synem německého krále Jindřicha a bratrem císaře Oty I., což je nesmysl! Dalimil s vévodou kouřimským zřejmě ztotožnil neznámého knížete, jehož jméno našel v nějaké dnes neznámé kronice, a který s vévodou kouřimským neměl nic společného! Tím padá také totožnost Kouřimska se Zličskem! Podle Kosmova popisu v jeho kronice se Kouřimsko nacházelo roku 981 v prostoru knížectví Slavníkova, a patrně bylo jeho součástí už dávno předtím! Dalimil má nepochybně pravdu v tom, že kouřimský vévoda byl pokrevním příbuzným Slavníkovým. Můžeme říci, že to byl Slavníkův (nejmenovaný) otec a manžel Adilburgy, jež byla dcerou německého krále Jindřicha I. Ptáčníka. Kristián jméno kouřimského vévody prostě zamlčel! Nechtěl totiž svého (nejmenovaného) otce, rušitele míru a pokoje v české zemi a nespravedlivého agresora, kompromitovat!

Týž (nejmenovaný) kouřimský vévoda, který se vzbouřil proti Václavovi, se později vzbouřil také proti Boleslavovi I. (935–972)! Kníže Boleslav I. z něho měl značné obavy! Kronikář Widukind tohoto nejmenovaného vévodu nazývá podkrálíčkem (lat. subregulus). Boleslav I. ho chtěl přivést k poslušnosti mocí, ale vojenskou pomoc tomuto podkrálíčkovi poslal rychle také samotný císař Ota I. Veliký (936–973, císařem od r. 962). Boleslav I. však tuto vojenskou pomoc císařovu zneškodnil už nedaleko zemských hranic! Soustředěným útokem pak mohl dobýt vasalův hrad, v němž byl podkrálíček opevněn, a jeho hrad srovnat se zemí. Archeologie potvrzuje, že knížecí sídlo na Kouřimi zaniklo v 1. polovině 10. století. Jsme přesvědčeni, že tento podkrálíček byl totožný s vévodou kouřimským! Právě proto, že nejmenovanému podkrálíčkovi rychlou vojenskou pomoc poslal samotný císař Ota I., můžeme s jistotou říci, že tímto podkrálíčkem byl otec pozdějšího libického knížete Slavníka, otec břevnovského mnicha Kristiána, a současně také manžel císařovy sestry Adilburgy! Fyzická likvidace kouřimského knížectví vyvolala za těchto okolností dlouholeté boje mezi panujícím knížetem Boleslavem I. a císařem Otou I.!

Vzpoura kouřimského vévody otevřela Václavovi oči! Poznal zákeřnost a ctižádostivost svého vasala a jeho manželky Adilburgy. Ale poznal i svůj hřích, kterého se dopustil proti své matce Drahomíře, když ji vyhnal. Proto ji povolal z vyhnanství zpět. S pláčem ji odprosil, „kál se tedy a ctil svoji matku", praví Staroslověnská legenda, „a ona se radovala z jeho víry a dobroty, kterou konal". Od té chvíle měli Václav a jeho matka Drahomíra stejné smýšlení a cíle, ty pak uskutečňovali společným úsilím. Jejich spolupráce pohoršovala jejich nepřátele, zvláště pak rodinu vévody na Kouřimi. Ta se proto rozhodla jak Václava, tak Drahomíru, odstranit najednou! Informovali pak nepravdivě mladšího bratra Boleslava, že ho Václav i jeho matka chtějí zabít. Ten jim uvěřil a Václava zabil. Václavův vrah jménem Tyra Boleslava ponoukal, aby zabili i Drahomíru, že „tak při jednom oželí oba!" Boleslav vraždu své matky Drahomíry odložil, Drahomíra pak stačila včas uprchnout do Chorvat.

Historie kouřimského vévody a jeho manželky Adilburgy je klíčem k osobnosti mnicha Kristiána a k jeho legendě. Závist, žárlivost a neukojená ctižádost na Kouřimi byly příčinou nenávisti, osočování a pomluv, směřujících proti Drahomíře a jejím synům. Z úst vévodkyně na Kouřimi musela častěji zaznít slova: „Proč právě ona má být mou paní? Zahubím ji...!" V tomto nenávistném prostředí prožíval svá dětská léta až do likvidace Kouřimi krátce po roku 936 také pozdější mnich Kristián. Infikován touto nenávistí setrval kronikář a mnich Kristián až do svého stáří, jak se můžeme přesvědčit porovnáním obsahu jeho legendy s obsahem Staroslověnské legendy a legendy Laurentiusovy! Z Kouřimi se nenávistné ovzduší přeneslo i do nového sídla Slavníkovců na Libici. Zde se scházeli nepochybně hosté ze Saska i z Bavorska, a odnášeli si odtud pomluvy o Drahomíře, a vymyšlené příběhy o Ludmile a o Václavovi. K nim patřila především nesmyslná prorocká vidění Václavova, jímž prý Václav předvídal umučení Ludmily kněžnou Drahomírou. Ta byla známa i Vojtěchovi, ale nepřikládal jim víry!

Nesporně podle Vojtěchových informací psal monte-kasínský mnich Laurentius o kněžně Drahomíře jako o „bohulibé manželce ze vznešeného rodu"! Ze Druhého prologu Kristiánova můžeme dobře postihnout kontroverzi mezi ním a sv. Vojtěchem, který svému strýci Kristiánovi bránil v tom, aby pochybné zprávy pojal do své legendy! Kristián pravděpodobně už za svých studií v cizině tyto pomluvy a nepravdy

rozšiřoval jako „hodnověrný a spolehlivý nositel tradice"! Dostaly se tak nejprve do legendy „Crescente fide", sepsané původně v Bavorsku, a potom též do Gumpoldovy legendy, jemuž tyto pomluvy a nepravdy předával bratranec Kristiánův císař Ota II. (panoval 973–983, císařem byl už od roku 973).

Kromě nepravdivých, účelově zkreslených tradic o sv. Václavu, Ludmile a Drahomíře existovaly na Libici také tradice o Přemyslovcích! Tradice o Přemyslovcích nám představuje také Staroslověnská legenda o sv. Václavu, dále legenda Laurentiusova, a částečně také Proložní legendy zachované na Rusi, pokud nebyly ovlivněny Kristiánem. Srovnání obou proudů tradic odhaluje napjatý poměr mezi Přemyslovci a kouřimskými vévody. Odraz tohoto vření a tragických událostí v Čechách za života sv. Václava lze nalézt ve zprávách arabského obchodníka Al-Masúdího, jím zapsaných na počátku 10. století. Ten výslovně jmenuje Václava jako knížete Dúdlebů, a dále vyjmenovává Pražany, Stodorany, Chorvaty, Srby a jiné kmeny na Moravě. Zná také kmeny a vládce v Německu, mezi nimi i krále Jindřicha. Jako Slovanům nebezpečný označuje kmen žijící v oblasti Sasů, jenž omylem nazývá Srby. Tento kmen je u Slovanů obávaný „z důvodů, jejichž výčet by byl příliš dlouhý kvůli vlastnostem, jejichž komentování by bylo obšírné". Těmito slovy Al-Masúdí vyjádřil smýšlení na dvoře Přemyslovců v Praze, kteří byli zákeřným způsobem napadáni z Kouřimi zetěm německého krále Jindřicha I. Ptáčníka, otcem knížete Slavníka a současně také otcem mnicha-legendisty Kristiána!

Smýšlení na Kouřimi dle vyprávění svých rodičů zaznamenal Slavníkovec Kristián, který se nechtěl příliš šířit o Drahomíře, „neboť by to bylo příliš dlouhé vypravování". Přemyslovci vyčítali Kouřimským zřejmě Sasy, Kouřimští pak Přemyslovcům vyčítali Stoborany a Srby. Toto vzájemné osočování bezděčně zachytil obchodník-zpravodaj Al-Masúdí tím, že zaměnil Sasy se Srby. Al-Masúdí Srby umístil do Saska, a Sasy přiřadil mezi kmeny na Moravě. Tato záměna jasně naznačuje, že do běhu událostí v Čechách v době Václavovy vlády zasahovali, kromě Sasů, též moravští Srbové a ty kmeny, ke kterým byla Drahomíra připoutána pokrevními svazky. Ludmila, která příslušela k moravské církvi slovanského obřadu, a která dala Václava vyučit slovanským knihám, pocházela, dle Kristiána, z hradu Pšova, čili Mělníka, a byla dcerou Slavibora. Dle ruské Proložní legendy však Ludmila pocházela ze země Srbů, a byla dcerou srbského knížete! Je zřejmé, že také historie Ludmily byla původně jiná, než ji vylíčila skupina legendistů kolem Kristiána! Vedle „ludmilských" tradic na Libici v rodině Slavníkovců existovaly o Ludmile ještě tradice v rodině Přemyslovců, a kromě toho také mezi moravskými Srby!

Biskup sv. Vojtěch, který se stavěl kriticky ke Kristiánovým historkám, byl zřejmě ovlivněn tradicemi přemyslovskými a moravsko-srbskými. Napovídá to mj. jeho pozdější tíhnutí k jihovýchodu své země a k Uhrám. O Vojtěchovi víme, že se narodil přibližně někdy v létech 951–956, a že byl na Libici biřmován od magdeburského arcibiskupa Adalberta. Brzy potom odešel na latinskou školu v Magdeburku. Záhadu, kdy a kde se Vojtěch seznámil s odlišnými tradicemi o Ludmile, Drahomíře a Václavovi, lze vysvětlit jen původem jeho matky Střezislavy, která, dle Kosmy, zemřela roku 987, kdy byl Vojtěch v Praze biskupem. Pocházela jak z Přemyslovců, tak z Mojmírovců! Bruno z Querfurtu píše o Střezislavě, že pocházela ze slavného slovanského rodu, a že byla důstojnou chotí svého urozeného manžela, pokrevně spřízněného s králem Jindřichem. Oním slavným rodem slovanským v našich zemích mohli být tehdy buď Přemyslovci, nebo Mojmírovci! Tradice o sv. Ludmile naznačují, že Střezislava měla vztah k oběma dynastiím. Na základě dvojznačných slov Kristiánových o Vojtěchovi, „jenž z téhož rodu svůj původ odvozuje", naši historičtí vědci předpokládají blízké příbuzenství Střezislavy s rodem Přemyslovců. Dokonce se domýšlejí, že byla jednou ze sester sv. Václava, a tím i dcerou Drahomíry. Pravdivost těchto dohadů ověřují jednak zmíněné tradice, ale také již dříve zmíněná zpráva Dalimilova o knížeti Slavníkovi.

Letecký snímek akropole v Libici nad Cidlinou s rekonstruovaným půdorysem kostela – Podle: www.archeologickyatlas.cz

Podle Dalimila byl kníže Slavník „sestřencem" Radislava Zličského. Pokrevní příbuzenství (consanguinitas) mezi nimi vylučuje zpráva Brunova, že tentýž kníže Slavník byl „vlastním vnukem krále Jindřicha". Tím však není vyloučeno příbuzenství ze švagrovství (affinitas)! Označení „sestřenec" by pak přecházelo na knížete Slavníka z jeho manželky Střezislavy, která mohla být dcerou sestry Radislava Zličského. Vyjdeme-li z předpokladu, že Střezislava byla dcerou kněžny Drahomíry, pak Drahomíra byla sestrou Radislava! Potom ale tento Radislav nemohl pocházet ze „Zličska", nýbrž pocházel z Luticů, stejně jako Drahomíra. Přídomek „Zličský" je zřejmě zkomoleninou, která vznikla spojením předložky „z" s přídavným jménem „ličský"! Nejstarší Dalimilovy rukopisy tento přídomek píší bez předložky: „lyczkowsky", lyczowsky", „Lyczsky", „Lyczsko", což před změnou „u" na „i" znělo jako: „Luczsky", „Luczsko". Přídomek Radislavův v 10. století nesporně zněl: „Lutský", nebo „Lutický", rozhodně ne „Zličský"! Drahomíra a Radislav byli tedy ze Stobor „de gente Luticensi". Tento Radislav byl nazýván také Ratislav! Kosmas měl zřejmě po ruce velmi spolehlivé tradice o Drahomíře! *(Viz rodokmen panovníků Moravy a Čech*

dle Františka Boráka. Moravský historický sborník, Ročenka MNK za roky 1999–2001, Brno, s. 115–117. Poznámka J. K.)

Ke sňatku knížete Slavníka s kněžnou Střezislavou došlo kolem roku 940, takže během 15 let mohli mít 6 dětí, z nichž Vojtěch byl nejmladší. Už před rokem 945 český panující kníže Boleslav I. vyjednával s císařem Otou I. Velikým o mír, a dal mu též rukojmí, kterými se prý císař chlubil na kterémsi svém lovu. Konečně se roku 950 oba panovníci usmířili, a pak se společně přičinili o porážku Maďarů roku 955. Hlavní příčinu usmíření nutno hledat ve sňatku knížete Slavníka s Boleslavovou sestrou Střezislavou. Ta pravděpodobně dostala věnem Dúdleby a jiné kraje v Čechách, ve kterých ještě před nedávnem vládl kníže Václav, a které, podle kronikáře Kosmy, roku 981 patřily Slavníkovcům. Kníže Slavník, který „dokud žil, šťastně žil", zřejmě upustil od velikášských plánů svých rodičů, a choval se skutečně jako vasal. Zato Střezislava se musela přizpůsobit duchu rodiny, ve které i nadále vládla Slavníkova matka Adilburga. Slavníkovi synové byli vychováni dcerou německého krále Jindřicha (svojí babičkou) tak, že tíhli k císařům saským a k latinské církvi. Jejich matka Střezislava byla v rodině Slavníkově zřejmě jen „popelkou".

Dokazuje to životopis sv. Vojtěcha z roku 1000, ve kterém jsou jako rodiče Vojtěchovi uvedeni: Slavník a Adilburg (ve skutečnosti Adilburg byla jeho babičkou, ne matkou!). Kritický postoj Vojtěchův k historkám Kristiánovým ukazuje, že matka Střezislava měla na svého syna Vojtěcha značný vliv. Zaujatost a nenávist Kristiánovu dokázala zneškodnit natolik, že Vojtěch na svou druhou babičku Drahomíru hleděl jako na „bohulibou manželku z urozeného rodu". Kněžna Střezislava byla tedy jednou z vyprávěček tradic uchovávaných v rodu Přemyslovců, které se podstatně lišily od ústního podání rodičů Kristiánových!

Sňatek knížete Slavníka se Střezislavou otupil na čas rozpory mezi oběma rody, a utlumil i vzájemnou nenávist. Avšak po smrti Slavníka (roku 981) a především po smrti Střezislavy (roku 987) staré vášně propukly znovu! Snad i vlivem Kristiánovým, který v důsledku výchovy své matky zůstal Sasem až do svého stáří! V rozporu se Staroslověnskou legendou a s legendou Laurentiusovou vylíčil Kristián sv. Václava a sv. Ludmilu jako světce latinské církve, a na kněžnu Drahomíru vychrlil svou skrývanou nenávist jako na pohanku a vražednici! Kristián nepochybně svou legendu znovu přepracoval bez dozoru a bez schválení Vojtěchova! Mladí Slavníkovci se znovu dostali do rozporu s Přemyslovci, a obnovili aspirace svého (nejmenovaného) dědy a báby Adilburgy na přemyslovský trůn. To byl začátek jejich tragického konce! Dcera Jindřicha I. Ptáčníka Adilburga zasévala v Čechách proti Přemyslovcům vítr, a její vnuci za to sklidili bouři, v níž zahynuli. Avšak zfalšované podoby Drahomíry, Ludmily i Václava, jak je vykreslil ve své legendě Kristián a jeho pokračovatel, zíraly na český a moravský národ po celá staletí! A zírají na nás až dodnes!

Pokračování příště

Nový pohled na staré české dějiny podle P. Františka Boráka
Do tisku připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Úpadek a pád římské říše! Skončí tak i Evropa?

Mnozí lidé se domnívají, že současná Evropa kopíruje dějiny starého Říma. Nejprve rozkvět, pak rozežranost, hedonismus a cynismus a nakonec pád. Tak skončil Řím a stejně tak prý skončí i Evropa.

Na internetu se šíří 20 bodů, které ukazují, jak skončil Řím a jak skončí prý i Evropa. Zde je nabízíme:

1. Valná většina obyvatel preferuje zábavu před prací.
2. Tradiční role otců jako živitelů rodiny je zpochybňována, množí se rozvrácené vztahy a svobodně žijící matky bez otců.
3. Senioři jsou zanedbávání. Lidé pečují o domácí mazlíčky více než o svoje staré rodiče.
4. Literatura a umění se stávají bezduchým. Vytváří se planá zábava za každou cenu. Takzvaná umělecká díla jsou ošklivá, nevkusná, nic neříkající, ale přesto za ně bohatí zaplatí horentní sumy.
5. Čestná vojenská služba vlasti je odmítána, zpochybňována, vysmívána a posléze zákonem zrušena. Armádu tvoří nájemní žoldnéři.
6. Lidé pilně pracující jsou zesměšňováni a jako vzor se staví prázdní pokrytci, populisté, pochybní umělci a takzvané celebrity.
7. Daňové zatížení obyvatelstva stále roste a stát přerozděluje neúměrně vysoké částky. Lidé se nebojí nepracovat, protože stát se o ně vždy nějak postará.
8. Úroveň vzdělání rapidně klesá.
9. Státní dluh roste do nikdy nesplatitelné výše.
10. Přestává se vyrábět a pěstovat, protože výroba doma je moc drahá a potraviny a výrobky se dovážejí ze satelitních zemí.
11. Kdo se dostal do pozice, kde může ze státního krást, většinou tak činí. Postižitelnost těchto zločinů je velmi malá.
12. Početí a výchova dětí je vnímáno jako obtěžující a dětí se rodí stále méně.
13. Léty osvědčené mechanizmy, chránící poctivé před podvodníky, náhle selhávají.
14. Veřejné funkce se stávají předmětem kořisti zisku. Udělují se za úplatky, a kdo je získal, chce z nich kořistit, aby se mu vložený úplatek několikanásobně vrátil.
15. Staletími předků prověřené hodnoty - jako je čest, smysl pro povinnost, zodpovědnost, nadšení pro práci, pro dobročinnost, zápal pro věci veřejné, jsou vysmívány a zesměšňovány.
16. Šíří se cynismus.
17. Šíří se plýtvání, nestřídmost, znevažování znalostí, dovednosti a poctivé práce.
18. Do země přichází velké množství cizinců.
19. Politikové nadbíhají i luze, která si vynucuje zábavu a státní podpory (chléb a hry).
20. Občané stále na všechno nadávají.

Text údajně napsal britský historik Edward Gibbon,
autor knihy Úpadek a pád římské říše, která vyšla v roce 1776.

Zaslal John Novotný, Kanada

Our Encounter with Jesus

After the multiplication of the loaves, the people went in search of Jesus and finatly found him near Capernaum. He was well aware of the motive for their great enthusiasm in seeking Him and He made this clear to them: "You seek me, not because you saw signs, but because you ate your fiii of the loaves" (Jn 6:26).

In fact those people followed Him for the material bread which had placated their hunger the previous day, when Jesus had performed the multiplication of the loaves. They had not understood that bread, broken for so many, for the multitude, was the expression of the love of Jesus Himself. They had given more meaning to that bread than to its donor.

Before this spiritual blindness, Jesus emphasizes the necessity of going beyond the gift, to discover, come to know the donor.

God Himself is both the gift and the giver. Thus from that bread, from that gesture, the people can find the one who gives it, who is God. He invites them to open up to a perspective which is not only that of the daily need to eat, dress, achieve success, build a career.

Jesus speaks of another food. He speaks of a food which is incorruptible and which is good to seek and gather. He exhorts, "Do not labor for the food which perishes, but for the food which endures to eternal life, which the Son of man will give to you" (Jn 6:27). That is to say, seek salvation, the encounter with God.

With these words, He seeks to make us understand that, in addition to physical hunger man carries within him another hunger – all of us have this hunger – a more important hunger, which cannot be satisfied with ordinary food.

It is a hunger for life, a hunger for eternity which He alone can satisfy, as He is "the bread of life" (v. 35).

Jesus does not eliminate the concern and search for daily food.... But Jesus reminds us that the true meaning of our earthly existence lies at the end, in eternity, it lies in the encounter with Him, who is gift and giver.

If we think of this encounter (with Jesus), of this great gift, the small gifts of life, even the suffering, the worries will be illuminated by the hope of this encounter. "I am the bread of life; he who comes to me shall not hunger, and he who believes in me shall never thirst" (v. 35).

This refers to the Eucharist, the greatest gift that satisfies the soul and the body. Meeting and welcoming within us Jesus, "bread of life," gives meaning and hope to the often winding journey of life.

This "Bread of Life" is given to us with a task, namely, that we in our turn satisfy the spiritual and material hunger of our brothers, proclaiming the Gospel the world over. With the witness of our brotherly and solidary attitude toward our neighbor, we render Christ and His love present amid mankind.

By Pope Francis
Front theAngelus,
St. Peter's Square,
August 2, 2015

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD. Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

The Miraculous Lady of Cicero

On April 22, 1994, the parishioners of St. George Antiochian Orthodox Church in Cicero, Illinois, noticed something miraculous was happening to one of their church's paintings. It appeared that the Icon of the Theotokos was shedding tears. At the time, the congregation was celebrating Lent with traditional chanting during its Friday evening service. What transpired that evening would have lasting effects not only on the church, but on all of the more than 1 million visitors who have traveled far and wide to be near what is now referred to as The Miraculous Lady of Cicero.

At the time of the revelation, St. George's had a visiting pastor, Father Douglas Wyper. Father Dahdal (the pastor at St. George's who was born in Palestine), Father Wyper and some of the parishioners noticed that the Icon of the Virgin Mary had streaks coming from its eyes. By midnight, witnesses saw four streams of tears flowing down the icon. My husband and I decided to visit the church and were lucky enough to witness the tears as well.

Many people have claimed that loved ones have been healed after visiting and thus the church began distributing cotton swabs dipped in oil that had been mixed with tears that flowed from the icon. According to Hanania (2014), more than 100,000 cotton swabs were distributed in the two months after the miracle was witnessed. More than 1,000 churches received little bottles of oil mixed with the tears that were used in healing services all over the United States.

Millions of people from around the globe have visited the icon, yet it seems as though Christianity is still disappearing at its roots. According to Father Dahdal, "As a Palestinian Christian, I personally view it (the weeping icon) as a sign to the world to help protect the presence of Christianity in the Holy Land. The Christians are disappearing from the Holy Land. That is where the Virgin Mary lived. That is where Christ came from. And the plight of Christians has been ignored in that particular place in the world."

It has been over 20 years since the extraordinary event. Visitors from all over the world have travelled to Cicero to visit St. George Antiochian Church to observe the Icon. Pilgrims have come as far as the Philippines, the Middle East and Europe. The Antiochian Orthodox Church prides itself in having one of the largest congregation of American Arab Christians. These parishioners consist mainly of Palestinian, Jordanian, Syrian and Lebanese heritage.

Saint George Antiochian Church pastor, Father Dahdal originates from the only remaining all-Christian village in Palestine, Taybeh, located in the West Bank. Many continue to flock to the church located at 1220 S. 60th Court, Cicero, Illinois. On Sunday, March 29, 2015, the corner of 60th Court and Roosevelt Road in Cicero was named "Our Lady of Cicero Court".

By Jana Krcek

Photo on back page:
St. George Antiochian Orthodox Church in Cicero

ST. GEORGE